

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Μέτρα για την προστασία από στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού σύμφωνα με την Οδηγία (ΕΕ) 2024/1069 - Νέο πλαίσιο για τη συμμόρφωση της Διοίκησης στις δικαστικές αποφάσεις - Λοιπές διατάξεις»

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ	
ΜΕΡΟΣ Α΄ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ (ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/1069)	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 1	Σκοπός
Άρθρο 2	Αντικείμενο (άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 3	Πεδίο εφαρμογής (άρθρα 2, 3 και 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 4	Ορισμοί (άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	
Άρθρο 5	Απόρριψη αγωγής ως προδήλως απαράδεκτης ή αβάσιμης σε πρώιμο στάδιο (άρθρα 6, 7, 11 και 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 6	Αναγνώριση αγωγής ως καταχρηστικής
Άρθρο 7	Βάρος απόδειξης (άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 8	Εγγυοδοσία για τα δικαστικά έξοδα (άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 9	Κυρώσεις έναντι καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών (άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 10	Ένδικα μέσα (άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 11	Ειδικές διατάξεις για τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων
Άρθρο 12	Παρέμβαση υπέρ του εναγόμενου επί προδήλως απαράδεκτης, αβάσιμης ή καταχρηστικής αγωγής ή αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ	
Άρθρο 13	Δωσιδικία περιουσιακών αξιώσεων λόγω στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 14	Άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης αλλοδαπής δικαστικής απόφασης – Τροποποίηση άρθρου 323 και παρ. 3 άρθρου 905 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
Άρθρο 15	Διατάξεις για τις διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές - Προσθήκη άρθρου 622Γ στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Άρθρο 16	Εκδίκαση απαιτήσεων από αστική ευθύνη του τύπου - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου μόνου ν. 1178/1981
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 17	Συλλογή δεδομένων και ενημέρωση του κοινού (άρθρα 19 και 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 18	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 19	Σχέσεις με διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις και συμφωνίες – Συμπληρωματική εφαρμογή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 20	Σκοπός
Άρθρο 21	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	
Άρθρο 22	Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις
Άρθρο 23	Συγκρότηση συμβουλίου συμμόρφωσης
Άρθρο 24	Διαδικασία συμμόρφωσης
Άρθρο 25	Περιορισμένη δικαστική υποκατάσταση
Άρθρο 26	Εντολές προς συμμόρφωση - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 50 π.δ. 18/1989
Άρθρο 27	Αναγκαστική εκτέλεση
Άρθρο 28	Πειθαρχική, ποινική και αστική ευθύνη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 29	Εξουσιοδοτικές διατάξεις
Άρθρο 30	Τελικές διατάξεις
Άρθρο 31	Μεταβατικές διατάξεις
Άρθρο 32	Καταργούμενες διατάξεις
ΜΕΡΟΣ Γ΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 33	Σκοπός
Άρθρο 34	Αντικείμενο
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	
Άρθρο 35	Στελέχωση Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη και από επίτιμους δικαστικούς λειτουργούς - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 5028/2023

Άρθρο 36	Έναρξη ισχύος δικαστικού χάρτη - Τροποποίηση άρθρου 76 ν. 5108/2024
Άρθρο 37	Επιτροπή μισθώσεων - Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων και Σπιτιών του Παιδιού - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5119/2024
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	
Άρθρο 38	Ποινικές διαδικασίες και έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου – Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 76 και παρ. 1Α στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021
Άρθρο 39	Αρμοδιότητα Δικαστηρίου προς εκδίκαση διαφορών κατά των επιβαλλόμενων διοικητικών μέτρων και των διοικητικών κυρώσεων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 και παρ. 6 άρθρου 19 ν. 5092/2024
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ	
Άρθρο 40	Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση περ. β΄ και γ΄ άρθρου 43 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 41	Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 42	Σύσταση δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 84 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 43	Συγκρότηση δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 44	Ανάδειξη μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 86 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 45	Τόπος συνεδρίασης του δικαστικού και των υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 2 και 8 άρθρου 87 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 46	Καθορισμός αρμοδιοτήτων δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 88 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 47	Επέκταση αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και σε πειθαρχικές υποθέσεις – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ	
Άρθρο 48	Δυνατότητα εξ αποστάσεως παράστασης στο Συμβούλιο της Επικρατείας – Προσθήκη άρθρου 26Α στο π.δ. 18/1989

Άρθρο 49	Δυνατότητα έκδοσης ανακοίνωσης για το περιεχόμενο της απόφασης από όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς του Συμβουλίου της Επικρατείας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 34 π.δ. 18/1989
ΜΕΡΟΣ Δ΄	
ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	
Άρθρο 50	Μεταβατική διάταξη σχετικά με την επαναφορά της εισήγησης στον Άρειο Πάγο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 126 ν. 5221/2025
Άρθρο 51	Προσβολή αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων με αναίρεση - Τροποποίηση άρθρων 552 και 560 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας
Άρθρο 52	Αίτηση επαναπροσδιορισμού εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρων 131 και 133 ν. 5221/2025
Άρθρο 53	Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ	
Άρθρο 54	Ενίσχυση του πλαισίου διαβίβασης πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα προς Europol και Eurojust και θέσπιση εγγυήσεων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4689/2020 (Άρθρο 1 περ. 1 στοιχ. β΄ και περ. 2 στοιχ. β΄, γ΄ και δ΄ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123)
Άρθρο 55	Ενίσχυση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα, με πρόβλεψη εξαιρέσεων, ψηφιακών διαύλων και εγγυήσεων προστασίας δεδομένων – Τροποποίηση άρθρου 39 ν. 4689/2020 (Άρθρο 1 περ. 2 στοιχ. β΄, γ΄ και δ΄ Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123)
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ	
Άρθρο 56	Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων και Ελληνική Αρχή Συνδρομής – Τροποποίηση παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 ν. 3811/2009
Άρθρο 57	Κακοποίηση ανηλίκου – Υποχρεώσεις ιατρών – Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4837/2021
ΜΕΡΟΣ Ε΄	
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΑΦΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	
Άρθρο 58	Επίδομα θέσης ευθύνης Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους - Προσθήκη περ. Δ΄ στην παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 4999/2022
Άρθρο 59	Πρωτόκολλα ενεργειών της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους και δυνατότητα ανάθεσης τοξικολογικών, ιστολογικών και παθολογοανατομικών εξετάσεων σε ιδιωτικά εργαστήρια - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 5172/2025 και άρθρου 2 ν. 3772/2009

Άρθρο 60	Διενέργεια κτηνιατροδικαστικών πράξεων – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2 του ν. 3772/2009
Άρθρο 61	Μισθολόγιο ιατρών παθολογοανατόμων του Υπουργείου Δικαιοσύνης – Προσθήκη άρθρου 58Α και τροποποίηση άρθρου 72 του ν. 4999/2022
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥΣ	
Άρθρο 62	Απαρτία Γενικής Συνέλευσης Συμβολαιογραφικών Συλλόγων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 105 ν. 2830/2000
Άρθρο 63	Εξορθολογισμός προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό για την πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών επιμελητών - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών
Άρθρο 64	Επικύρωση αντιγράφων από τον δικαστικό επιμελητή - Τροποποίηση άρθρου 22 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών
Άρθρο 65	Ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων - Τροποποίηση άρθρου 34 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΠΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	
Άρθρο 66	Επανακαθορισμός των τυπικών προσόντων για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 68 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 67	Αλλαγή του χρόνου διενέργειας του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 69 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 68	Αλλαγή της σύνθεσης της Επιτροπής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 70 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 69	Αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 71 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 70	Απευθείας διορισμός των δικαστικών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 72 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 71	Ειδικές ρυθμίσεις για την άσκηση ιδιωτικού έργου από τους δικαστικούς υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 118 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων
Άρθρο 72	Καταργούμενες διατάξεις
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ	
Άρθρο 73	Βασικοί διδάσκοντες και αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργών κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4871/2021
Άρθρο 74	Διοικητικό προσωπικό και οργανικές μονάδες - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4871/2021

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄	
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΕ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄	
ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΕ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ	
Άρθρο 75	Προστασία ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης – Προσθήκη περ. ζ) στο άρθρο 2 του ν. 5099/2024
Άρθρο 76	Θέσπιση ορίου ηλικίας για τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης – Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 5099/2024
Άρθρο 77	Ορισμός αρμόδιων αρχών – Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 5 του ν. 5099/2024
Άρθρο 78	Ενίσχυση προστασίας ανήλικων καταναλωτών - Αναμόρφωση σύνθεσης Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανήλικων Καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 7α ν. 2251/1994
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄	
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	
Άρθρο 79	Επιτάχυνση πειθαρχικής διαδικασίας μέσω αλλαγής του τρόπου κατανομής των πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 119Β Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.
Άρθρο 80	Κατανομή πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια με βάση τη σειρά εισαγωγής - Ενιαία κρίση επί συναφών υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 119Δ Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.
Άρθρο 81	Πλασματική κοινοποίηση - Τροποποίηση άρθρου 138 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.
Άρθρο 82	Ανάθεση εκκρεμών υποθέσεων στα κλιμάκια του άρθρου 119Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 66 του ν. 5225/2025
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄	
ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	
Άρθρο 83	Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας - Τροποποίηση παρ. 4 και περ. (α) παρ. 6 άρθρου 64 ν. 4622/2019
Άρθρο 84	Μίσθωση ακινήτου λόγω επέκτασης εγκατάστασης στεγαζόμενης δημόσιας υπηρεσίας και δυνατότητα ανανέωσης μίσθωσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3130/2003
Άρθρο 85	Διάρκεια μισθώσεων ακινήτων για τη στέγαση και την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των δημοσίων υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3130/2003
Άρθρο 86	Διοίκηση του Φ.Α.Α.Ε.Δ. - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 5223/2025
Άρθρο 87	Επιλογή διοίκησης της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.)
Άρθρο 88	Νομική και δικαστική υποστήριξη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 18 του ν. 5240/2025

Άρθρο 89	Εξαίρεση από τους περιορισμούς προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο για τις ανάγκες της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994 και περ. η) στο άρθρο 17 του ν. 3870/2010
Άρθρο 90	Ενίσχυση Έδρας Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου κατά το χρονικό διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΜΕΡΟΣ Ζ΄ ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ	
Άρθρο 91	Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α΄
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΠΟ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ
(ΟΔΗΓΙΑ (ΕΕ) 2024/1069)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1
Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι:

- α) η ενσωμάτωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Απριλίου 2024 για την προστασία των προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού από προδήλως αβάσιμες αγωγές ή καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες («στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού») (L της 16.4.2024), και
- β) η επέκταση των εγγυήσεων της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069 στις αμιγώς εσωτερικές υποθέσεις.

Άρθρο 2
Αντικείμενο
(άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση εγγυήσεων έναντι προδήλως αβάσιμων αγωγών ή καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών («Στρατηγικές Αγωγές προς Αποθάρρυνση της Συμμετοχής του Κοινού», εφεξής: «Σ.Α.Α.Σ.Κ.») σε ιδιωτικές υποθέσεις, οι οποίες στρέφονται κατά φυσικών και νομικών προσώπων λόγω του ότι προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού.

Άρθρο 3
Πεδίο εφαρμογής
(άρθρα 2, 3 και 5 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε ιδιωτικές υποθέσεις που εκδικάζονται ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών προσωρινής προστασίας και των ανταγωγών. Αφορά τόσο τις διασυνοριακές όσο και τις αμιγώς εσωτερικές υποθέσεις, αυτές δηλαδή όπου αμφότεροι οι διάδικοι έχουν την κατοικία ή την έδρα τους στην ημεδαπή και όλα τα λοιπά στοιχεία που αφορούν τη διαφορά εντοπίζονται αποκλειστικά σε αυτή.

2. Το παρόν Μέρος δεν εφαρμόζεται σε:

- α) φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις,
- β) υποθέσεις ευθύνης των οργάνων του δημοσίου για πράξεις και παραλείψεις κατά την άσκηση της κρατικής εξουσίας (*acta iure imperii*),
- γ) ποινικές υποθέσεις, και
- δ) στη διαιτησία.

Άρθρο 4

Ορισμοί

(άρθρο 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

Για την εφαρμογή του παρόντος Μέρους ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «Θέμα δημόσιου συμφέροντος»: κάθε ζήτημα που επηρεάζει το κοινωνικό σύνολο σε βαθμό που να δικαιολογεί θεμιτό ενδιαφέρον, ιδίως στους ακόλουθους τομείς:

αα) τα θεμελιώδη δικαιώματα, τη δημόσια υγεία, την ασφάλεια, το περιβάλλον ή το κλίμα,
αβ) δραστηριότητες φυσικού ή νομικού προσώπου που αποτελεί δημόσιο πρόσωπο στον δημόσιο ή τον ιδιωτικό τομέα,

αγ) υποθέσεις υπό εξέταση από όργανα της νομοθετικής, εκτελεστικής ή δικαστικής λειτουργίας, καθώς και κάθε άλλη επίσημη διαδικασία,

αδ) ισχυρισμοί σχετικά με διαφθορά, απάτη ή άλλα ποινικά αδικήματα και διοικητικές παραβάσεις που αφορούν στα ανωτέρω θέματα,

αε) δράσεις για την προστασία των αξιών του άρθρου 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των δημοκρατικών διαδικασιών από αδικαιολόγητες παρεμβάσεις και της καταπολέμησης της παραπληροφόρησης.

β) «Καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού»: οι δικαστικές διαδικασίες οι οποίες δεν κινούνται με στόχο τη γνήσια κατοχύρωση ή άσκηση δικαιώματος, αλλά έχουν ως κύριο σκοπό τους την αποτροπή, τον περιορισμό ή την τιμωρία της συμμετοχής του κοινού, συχνά με εκμετάλλευση μιας ανισορροπίας ισχύος μεταξύ των διαδίκων, και κατά τις οποίες ασκούνται αβάσιμες αγωγές. Ενδείξεις του σκοπού αυτού αποτελούν, ιδίως, οι εξής:

βα) ο δυσανάλογος, υπερβολικός ή παράλογος χαρακτήρας της αγωγής ή μέρους αυτής, περιλαμβανομένης της υπέρμετρης αξίας του αντικειμένου της διαφοράς,

ββ) η ύπαρξη πολλαπλών διαδικασιών που κινούνται από τον ενάγοντα ή συνδεδεμένους με αυτόν διαδίκους σε σχέση με παρόμοιες υποθέσεις,

βγ) ο εκφοβισμός, η παρενόχληση ή η διατύπωση απειλών από τον ενάγοντα ή τους εκπροσώπους του, πριν από τη διαδικασία ή κατά τη διάρκειά της, καθώς και παρόμοια συμπεριφορά του ενάγοντος σε παράλληλες υποθέσεις,

βδ) η κακόπιστη χρήση δικονομικών τακτικών, όπως η παρέλκυση της διαδικασίας, η δόλια ή καταχρηστική άγρα δικαστηρίου ή η κακόπιστη διακοπή των υποθέσεων σε μεταγενέστερο στάδιο της διαδικασίας.

γ) «Συμμετοχή του κοινού»: κάθε δήλωση ή δραστηριότητα φυσικού ή νομικού προσώπου κατά την άσκηση του δικαιώματος στην ελευθερία της έκφρασης και της πληροφόρησης, στην ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης ή στην ελευθερία του συνέρχεσθαι και του συνεταιρίζεσθαι, η οποία αφορά θέματα δημόσιου συμφέροντος. Στην έννοια του παρόντος ορισμού εντάσσονται και όλες οι προπαρασκευαστικές, υποστηρικτικές ή υποβοηθητικές ενέργειες που συνδέονται άμεσα με τις δηλώσεις ή τις δραστηριότητες του πρώτου εδαφίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Άρθρο 5

Απόρριψη αγωγής ως προδήλως απαράδεκτης ή αβάσιμης σε πρώιμο στάδιο (άρθρα 6, 7, 11 και 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Ο εναγόμενος σε Σ.Α.Α.Σ.Κ. δύναται να καταθέσει στη γραμματεία του δικαστηρίου και να επιδώσει στον ενάγοντα, μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της αγωγής σε αυτόν, δικόγραφο αίτησης απόρριψης της αγωγής σε πρώιμο στάδιο (εφεξής: «αίτηση»), με την οποία αιτείται την απόρριψη της αγωγής ως προδήλως απαράδεκτης ή προδήλως αβάσιμης σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο. Με το δικόγραφο της αίτησης εκτίθενται οι λόγοι για την απόρριψη της αγωγής και προσκομίζονται τα αποδεικτικά μέσα προς τούτο.

2. Ο ενάγων δύναται να αμφισβητήσει το παραδεκτό και τη βασιμότητα της αίτησης του εναγόμενου με την κατάθεση δικογράφου προτάσεων μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση σε αυτόν του δικογράφου της αίτησης του εναγόμενου, προσκομίζοντας τα αποδεικτικά μέσα προς υποστήριξη των ισχυρισμών του.

3. Εντός δέκα (10) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας της παρ. 1, ο Πρόεδρος του τριμελούς συμβουλίου διευθύνσεως του Πρωτοδικείου ορίζει τη δικάσιμο, τον δικαστή ή, εάν πρόκειται για υπόθεση που υπάγεται στην καθ' ύλην αρμοδιότητα του Πολυμελούς Πρωτοδικείου, τη σύνθεση του δικαστηρίου για την εκδίκαση της αίτησης. Η αίτηση δικάζεται από το δικαστήριο της αγωγής. Η δικάσιμος ορίζεται σε χρόνο που δεν απέχει περισσότερο από έναν (1) μήνα από την ημερομηνία ορισμού της. Οι διάδικοι, καθώς και εκείνοι που έχουν ασκήσει παρέμβαση υπέρ αυτών, κλητεύονται να παραστούν το αργότερο είκοσι (20) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Αναβολή της συζήτησης δεν επιτρέπεται.

4. Ο δικαστής ή το δικαστήριο αποφαινεται επί της αίτησης μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημέρα της συζήτησης, με βάση τα αποδεικτικά μέσα που προσκόμισαν οι διάδικοι. Κατά τη συζήτηση, δεν εξετάζονται μάρτυρες ή οι διάδικοι και δεν χωρεί η διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης. Η παράλειψη του ενάγοντος να αντικρούσει το αίτημα περί απόρριψης σε πρώιμο στάδιο της αγωγής, καθώς και η απουσία των διαδίκων κατά τη δικάσιμο εκτιμώνται ελεύθερα από το δικαστήριο.

Εάν η αίτηση γίνει δεκτή, εκδίδεται οριστική απόφαση, η οποία απορρίπτει την αγωγή ως προδήλως απαράδεκτη ή προδήλως αβάσιμη. Η απόρριψη της αίτησης γίνεται με έκδοση μη

οριστικής απόφασης και η αγωγή εκδικάζεται κατά τη δικάσιμο που έχει ορισθεί κατά την κατάθεσή της.

5. Αν η αγωγή εκδικάζεται κατά τους κανόνες της τακτικής διαδικασίας, οι προτάσεις των διαδίκων κατατίθενται το αργότερο τριάντα (30) ημέρες πριν από τη δικάσιμο, η δε προσθήκη επί των προτάσεων κατατίθεται το αργότερο δεκαπέντε (15) ημέρες πριν από τη δικάσιμο, κατά παρέκκλιση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Οι παρ. 3 έως 5 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δεν εφαρμόζονται. Κατά τη δικάσιμο, είναι δυνατή η εξέταση μαρτύρων, καθώς και των διαδίκων. Η αξιολόγηση των μαρτυρικών καταθέσεων γίνεται με προσθήκη μέχρι τη δωδέκατη ώρα της πέμπτης εργάσιμης ημέρας από τη δικάσιμο. Το δικαστήριο μπορεί να διατάξει αυτοψία ή πραγματογνωμοσύνη κατά την παρ. 8 του άρθρου 237 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

6. Αν η αγωγή εκδικάζεται με την ειδική διαδικασία των περιουσιακών διαφορών, εφαρμόζεται το άρθρο 591 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, εκτός της περ. α) της παρ. 1, περί προθεσμίας για την κλήτευση των διαδίκων.

Άρθρο 6

Αναγνώριση αγωγής ως καταχρηστικής

Ο εναγόμενος και ο υπέρ αυτού παρεμβαίνων δύνανται, με τις προτάσεις που υποβάλλουν, κατά τις ειδικές διαδικασίες κατά τη συζήτηση στο ακροατήριο και κατά την τακτική διαδικασία σύμφωνα με τα άρθρα 237 και 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), να αιτηθούν την αναγνώριση της αγωγής ως καταχρηστικής κατά την περ. β) του άρθρου 4. Αν γίνει δεκτός ο χαρακτηρισμός της αγωγής ως καταχρηστικής, το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει τις κυρώσεις του άρθρου 9, ανεξαρτήτως του λόγου απόρριψης της αγωγής.

Άρθρο 7

Βάρος απόδειξης

(άρθρο 12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Σε περίπτωση υποβολής αίτησης από τον εναγόμενο για την απόρριψη της αγωγής ως προδήλως απαράδεκτης ή προδήλως αβάσιμης σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο κατά το άρθρο 5, το βάρος απόδειξης του παραδεκτού ή βασίμου της αγωγής φέρει ο ενάγων.

2. Σε περίπτωση υποβολής αιτήματος από τον εναγόμενο για την απόρριψη της αγωγής κατά το άρθρο 6, ο εναγόμενος οφείλει να αποδείξει τα πραγματικά γεγονότα που επικαλείται για τη θεμελίωση της καταχρηστικότητας της αγωγής.

Άρθρο 8

Εγγυοδοσία για τα δικαστικά έξοδα

(άρθρο 10 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

Το δικαστήριο, ύστερα από αίτηση του εναγομένου που υποβάλλεται με τις προτάσεις, μπορεί να υποχρεώσει τον ενάγοντα να παράσχει εγγυοδοσία για την κάλυψη των δικαστικών εξόδων της διαδικασίας που γίνεται στο ίδιο δικαστήριο, εφόσον κρίνει ότι

υπάρχει προφανής κίνδυνος αδυναμίας να εκτελεστεί η ενδεχόμενη καταδίκη του στα έξοδα. Το δικαστήριο καθορίζει το ύψος και τον τρόπο παροχής της εγγυοδοσίας, καθώς και την προθεσμία για την κατάθεσή της. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται τα άρθρα 171 και 172 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

Άρθρο 9

Κυρώσεις έναντι καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών (άρθρα 14 και 15 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Σε περίπτωση απόρριψης της αγωγής ως καταχρηστικής, ο ενάγων υποχρεούται σε καταβολή των εξόδων του εναγομένου, κατά το άρθρο 189 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182). Ως προς την αμοιβή του πληρεξουσίου δικηγόρου και του τεχνικού συμβούλου, επιδικάζεται ποσό το οποίο κρίνεται εύλογο από το δικαστήριο, κατόπιν συνεκτίμησης της αμοιβής που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε και της οικονομικής δυνατότητας των διαδίκων. Για την κατανομή των εξόδων εφαρμόζεται το άρθρο 178 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το άρθρο 179 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δεν εφαρμόζεται. Τα έξοδα της παρούσας, στο μέτρο που είναι αναγκαία για τη διεξαγωγή και υποστήριξη της δικαστικής διαδικασίας, επιβάλλονται σε βάρος του ενάγοντος ακόμη και σε περίπτωση παραίτησης από την αγωγή, περιορισμού του αιτήματος ή ανάκλησης διαδικαστικής πράξης εκ μέρους του, ενώ εφαρμόζεται το άρθρο 192 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Για τον προσδιορισμό και την εκκαθάριση του ποσού των εξόδων που πρέπει να αποδοθούν, εφαρμόζονται τα άρθρα 190 και 191 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.
2. Το δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του εναγομένου, να διατάξει τη δημοσίευση της απόφασης σε δύο (2) ημερήσιες πανελλαδικές εφημερίδες και στις ιστοσελίδες τους, οι οποίες είναι πιστοποιημένες στα Μητρώα Έντυπου και Ηλεκτρονικού Τύπου του ν. 5005/2022 (Α' 236), αντίστοιχα, με δαπάνη του ηττηθέντος ενάγοντος.
3. Το δικαστήριο δύναται, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος του εναγομένου, να επιβάλει στον ενάγοντα χρηματική ποινή, η οποία ορίζεται σε ποσοστό ένα τοις εκατό (1%) επί του αιτήματος της αγωγής ή σε ποσό ύψους πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, αν η διαφορά δεν είναι αποτιμητή σε χρήμα. Για την επιμέτρηση συνεκτιμάται η οικονομική κατάσταση των διαδίκων. Τα ποσά της χρηματικής ποινής είναι δημόσια έσοδα και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190). Αντίγραφο της τελεσίδικης απόφασης κοινοποιείται αμελλητί, με επιμέλεια της γραμματείας του δικαστηρίου, στην αρμόδια φορολογική αρχή για τη βεβαίωση και είσπραξη της χρηματικής ποινής.

Άρθρο 10

Ένδικα μέσα

(άρθρο 13 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

Η απόφαση επί της αίτησης, με την οποία απορρίπτεται η αγωγή ως προδήλως απαράδεκτη ή αβάσιμη σε πρώιμο διαδικαστικό στάδιο, κατά το άρθρο 5, υπόκειται μόνο σε έφεση. Αν ο εκκαλών διαμένει στην Ελλάδα, η προθεσμία κατάθεσης της έφεσης είναι τριάντα (30) ημέρες και αρχίζει από την επίδοση της απόφασης. Αν ο εκκαλών διαμένει στο εξωτερικό ή

η διαμονή του είναι άγνωστη, η προθεσμία είναι εξήντα (60) ημέρες. Η έφεση εκδικάζεται κατά προτεραιότητα στην πλησιέστερη δυνατή δικάσιμο.

Άρθρο 11

Ειδικές διατάξεις για τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων

Αν από το δικόγραφο της αίτησης των ασφαλιστικών μέτρων ή της προσωρινής διαταγής προκύπτουν ενδείξεις ότι η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ή το αίτημα προσωρινής διαταγής είναι προδήλως απαράδεκτα ή αβάσιμα και καταχρηστικά κατά την έννοια της περ. β) του άρθρου 4, ο δικαστής προβαίνει στην εκδίκασή τους μόνο εφόσον έχει προηγηθεί η κλήτευση του καθ' ου η αίτηση. Εφόσον διαπιστώνεται η ύπαρξη ενδείξεων κατάχρησης κατά την περ. β) του άρθρου 4, η συζήτηση προσδιορίζεται στην κατά το δυνατόν συντομότερη δικάσιμο. Σχετικό αίτημα μπορεί να υποβάλει ο καθ' ου με αυτοτελές δικόγραφο ή προφορικά κατά τη συζήτηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων ή του αιτήματος προσωρινής διαταγής. Τα άρθρα 8 και 9 εφαρμόζονται αναλόγως.

Άρθρο 12

Παρέμβαση υπέρ του εναγόμενου επί προδήλως απαράδεκτης, αβάσιμης ή καταχρηστικής αγωγής ή αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων

1. Κατά την εφαρμογή των άρθρων 5, 6 και 11 επιτρέπεται η υπέρ του εναγομένου άσκηση παρέμβασης και από ενώσεις, οργανώσεις, συνδικαλιστικούς φορείς ή άλλες νομικές οντότητες που, σύμφωνα με το καταστατικό τους, έχουν ως αποστολή την προάσπιση ή προώθηση των δικαιωμάτων φυσικών ή νομικών προσώπων που προβαίνουν σε ενέργειες συμμετοχής του κοινού. Εφόσον η παρέμβαση ασκηθεί κατά την εφαρμογή του άρθρου 5, οι έννομες συνέπειές της διατηρούνται κατά την τυχόν συνέχιση της κύριας δίκης.
2. Για την άσκηση της παρέμβασης από τους φορείς της παρ. 1 απαιτείται ρητή συναίνεση ή έγκριση του εναγομένου ή του καθ' ου η αίτηση, η οποία χορηγείται κατά τη συζήτηση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟΥ ΘΕΣΜΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ ΣΤΙΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΑΓΩΓΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΟΥ

Άρθρο 13

Δωσιδικία περιουσιακών αξιώσεων λόγω στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού (άρθρο 17 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

Στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), προστίθεται άρθρο 40Α ως εξής:

«Άρθρο 40Α

Δωσιδικία περιουσιακών αξιώσεων λόγω στρατηγικών αγωγών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού

Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει την κατοικία ή την έδρα του, αντίστοιχα, στην ημεδαπή και κατά του οποίου έχουν κινηθεί καταχρηστικές δικαστικές διαδικασίες προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού ενώπιον ημεδαπού ή αλλοδαπού δικαστηρίου, δύναται να ζητήσει από τα δικαστήρια του τόπου κατοικίας ή έδρας του, αποζημίωση για τη ζημία και τα έξοδα που προέκυψαν από τη διαδικασία αυτή.».

Άρθρο 14

Άρνηση αναγνώρισης και εκτέλεσης αλλοδαπής δικαστικής απόφασης – Τροποποίηση άρθρου 323 και παρ. 3 άρθρου 905 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 16 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Στο άρθρο 323 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί ισχύος αποφάσεων αλλοδαπών πολιτικών δικαστηρίων, προστίθεται περ. 6) και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 323 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 323

Με την επιφύλαξη αυτών που ορίζουν διεθνείς συμβάσεις, απόφαση αλλοδαπού πολιτικού δικαστηρίου ισχύει και αποτελεί δεδικασμένο στην Ελλάδα χωρίς άλλη διαδικασία εφόσον:

- 1) αποτελεί δεδικασμένο σύμφωνα με το δίκαιο του τόπου όπου εκδόθηκε,
- 2) η υπόθεση κατά τις διατάξεις του ελληνικού δικαίου υπαγόταν στη δικαιοδοσία των δικαστηρίων του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση,
- 3) ο διάδικος που νικήθηκε δεν στερήθηκε το δικαίωμα της υπεράσπισης και γενικά της συμμετοχής στη δίκη, εκτός αν η στέρηση έγινε σύμφωνα με διάταξη που ισχύει και για τους υπηκόους του κράτους στο οποίο ανήκει το δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση,
- 4) δεν είναι αντίθετη προς απόφαση ελληνικού δικαστηρίου που εκδόθηκε στην ίδια υπόθεση και αποτελεί δεδικασμένο για τους διαδίκους μεταξύ των οποίων εκδόθηκε η απόφαση του αλλοδαπού δικαστηρίου,
- 5) δεν είναι αντίθετη προς τα χρηστά ήθη ή προς τη δημόσια τάξη και
- 6) δεν πρόκειται για αλλοδαπή δικαστική απόφαση που έχει εκδοθεί στο πλαίσιο δικαστικής διαδικασίας προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού κατά φυσικού ή νομικού προσώπου.».

2. Στην παρ. 3 του άρθρου 905 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί κήρυξης αλλοδαπού τίτλου ως εκτελεστού, οι λέξεις «αριθ. 2 έως 5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «αριθ. 2 έως 6» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αν ο αλλοδαπός τίτλος είναι δικαστική απόφαση, για να κηρυχθεί εκτελεστός πρέπει να συντρέχουν και οι όροι του άρθρου 323 αριθ. 2 έως 6.».

Άρθρο 15

Διατάξεις για τις διαφορές από δημοσιεύματα ή ραδιοτηλεοπτικές εκπομπές - Προσθήκη άρθρου 622Γ στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

Στον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), προστίθεται άρθρο 622Γ ως εξής:

«Άρθρο 622Γ

1. Στις διαφορές της παρ. 7 του άρθρου 614 η αγωγή επιδίδεται στον εναγόμενο εντός τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της, επί ποινή απαραδέκτου της αγωγής.
2. Το άρθρο 591 εφαρμόζεται υπό την επιφύλαξη των διατάξεων για τις στρατηγικές αγωγές προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού.».

Άρθρο 16

Εκδίκαση απαιτήσεων από αστική ευθύνη του τύπου - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου μόνου ν. 1178/1981

Στην παρ. 4 του άρθρου μόνου του ν. 1178/1981 (Α' 187), περί αστικής ευθύνης του τύπου, οι λέξεις «των άρθρων 663 επ. Κ.Πολ.Δ.,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «περιουσιακών διαφορών του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182)» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι κατά το άρθρο αυτό απαιτήσεις, εφόσον δεν προβλέπεται ειδικότερη ρύθμιση στον παρόντα νόμο, εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των περιουσιακών διαφορών του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 17

Συλλογή δεδομένων και ενημέρωση του κοινού (άρθρα 19 και 20 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, μέσω του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων, υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε ετήσια βάση, τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα σχετικά με τις αιτήσεις και τις δικαστικές αποφάσεις που αφορούν τις δικονομικές εγγυήσεις και τα μέσα έννομης προστασίας του παρόντος νόμου.
2. Τα δεδομένα της παρ. 1 διαβιβάζονται σε συγκεντρωτική μορφή και περιλαμβάνουν:
 - α) τον αριθμό των καταχρηστικών δικαστικών διαδικασιών προς αποθάρρυνση της συμμετοχής του κοινού, οι οποίες κινήθηκαν κατά το έτος αναφοράς,
 - β) τον αριθμό των δικαστικών διαδικασιών, ταξινομημένων ανά κατηγορία εναγομένου, όπως δημοσιογράφος, εκδότης ή μέσο μαζικής ενημέρωσης,
 - γ) τον αριθμό των αγωγών που απορρίφθηκαν σε πρώιμο στάδιο,
 - δ) το ύψος των αιτηθεισών αποζημιώσεων και των επιδικασθέντων δικαστικών εξόδων, στις περιπτώσεις αγωγών που έγιναν αποδεκτές, εν όλω ή εν μέρει,
 - ε) τη διάρκεια των διαδικασιών σε όλους τους βαθμούς δικαιοδοσίας.
3. Εκτός από τα στοιχεία της παρ. 2, το Υπουργείο Δικαιοσύνης μεριμνά για τη συλλογή και τη διαβίβαση διαθέσιμων συμπληρωματικών δεδομένων και ιδίως:
 - α) του είδους της νομικής βάσης και της αγωγής ή αξίωσης που χρησιμοποιήθηκε για την κίνηση των εν λόγω διαδικασιών,

β) του είδους του ενάγοντος, όπως πολιτικού, εταιρείας, αλλοδαπής οντότητας,
γ) της ύπαρξης διασυνοριακών στοιχείων στις υποθέσεις αυτές.

4. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης μεριμνά για την παροχή επικαιροποιημένων πληροφοριών σχετικά με τα στατιστικά δεδομένα που συλλέγονται σύμφωνα με τις παρ. 1 έως 3. Τα δεδομένα αυτά αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης ή σε άλλη ηλεκτρονική πύλη, σε ενιαίο και κεντρικό σημείο πληροφόρησης που λειτουργεί υπό την ευθύνη του Αυτοτελούς Τμήματος Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων, σε εύκολα προσβάσιμη μορφή, καθώς και στο Μητρώο Ανοικτών Δεδομένων του Δημοσίου του άρθρου 67 του ν. 4727/2020 (Α' 184), σε εύκολα προσβάσιμη, ανοικτή και μηχαναγνώσιμη μορφή, με σκοπό τη διασφάλιση της διαφάνειας και της δημόσιας πρόσβασης στις πληροφορίες σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος Μέρους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 18

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύναται να ρυθμίζονται ο τρόπος, η διαδικασία, η περιοδικότητα και το χρονοδιάγραμμα συλλογής και επεξεργασίας των δεδομένων, η περαιτέρω εξειδίκευση και ομαδοποίησή τους, η μορφή και το περιεχόμενο των διαβιβαζόμενων δεδομένων, τα αναγκαία τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη διασφάλιση της ποιότητας και της ασφάλειας των δεδομένων και για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ή τεχνικό θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή του άρθρου 17.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται η μορφή, η δομή και το περιεχόμενο του κεντρικού σημείου πληροφόρησης, ο τρόπος συγκέντρωσης, επικαιροποίησης και παρουσίασης των πληροφοριών, οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης για την τροφοδότηση και διαχείριση του περιεχομένου, η ειδικά οριζόμενη ηλεκτρονική πύλη, εφόσον δεν χρησιμοποιείται η επίσημη ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης, καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή οργανωτικό ζήτημα αναγκαίο για την εφαρμογή της παρ. 4 του άρθρου 17.

Άρθρο 19

Σχέσεις με διμερείς και πολυμερείς συμβάσεις και συμφωνίες – Συμπληρωματική εφαρμογή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (άρθρο 18 της Οδηγίας (ΕΕ) 2024/1069)

1. Οι διατάξεις του παρόντος Μέρους δεν θίγουν την εφαρμογή διμερών ή πολυμερών συμβάσεων και συμφωνιών που έχουν συναφθεί μεταξύ τρίτου κράτους και της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της Ελλάδας πριν από τις 6 Μαΐου 2024.

2. Κάθε άλλο ζήτημα, το οποίο δεν ρυθμίζεται ειδικώς από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, διέπεται από τις διατάξεις του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄ ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 20 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας, της ταχύτητας και της δεσμευτικότητας της συμμόρφωσης της Διοίκησης προς οριστικές δικαστικές αποφάσεις, καθώς και η αντιμετώπιση φαινομένων μη συμμόρφωσης, καθυστέρησης ή πλημμελούς συμμόρφωσης των διοικητικών αρχών, ιδίως προς αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.

Άρθρο 21 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η αναμόρφωση του νομοθετικού πλαισίου για τη συμμόρφωση της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, σε εκτέλεση της παρ. 5 του άρθρου 95 του Συντάγματος, μέσω της αντικατάστασης της διαδικασίας του ν. 3068/2002 (Α΄ 274), καθώς και η ρύθμιση της διαδικασίας συμμόρφωσης, της λειτουργίας των συμβουλίων συμμόρφωσης, της επιβολής κυρώσεων και της ευθύνης των αρμόδιων οργάνων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Άρθρο 22 Υποχρέωση συμμόρφωσης προς τις δικαστικές αποφάσεις

1. Οι φορείς του δημόσιου τομέα (εφεξής: «φορέας διοίκησης»), όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 (Α΄ 173), υποχρεούνται να συμμορφώνονται χωρίς καθυστέρηση προς τις δικαστικές αποφάσεις και να προβαίνουν σε όλες τις ενέργειες που επιβάλλονται για την εκπλήρωση της υποχρέωσης αυτής και για την εκτέλεση των αποφάσεων.
2. Δικαστικές αποφάσεις κατά την έννοια της παρ. 1 είναι όλες οι αποφάσεις των διοικητικών, πολιτικών, ποινικών και ειδικών δικαστηρίων που παράγουν υποχρέωση συμμόρφωσης ή είναι εκτελεστές κατά τις οικείες δικονομικές διατάξεις και τους όρους που κάθε απόφαση τάσσει.
3. Δεν εμπíπτουν στις διατάξεις του παρόντος Μέρους οι εκτελεστοί τίτλοι των περ. γ) έως ζ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α΄ 182), πλην των κηρυχθεισών ως εκτελεστών αλλοδαπών δικαστικών αποφάσεων της περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 904 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται στις εμπορικές συναλλαγές, κατά την έννοια της περ. 1) της υποπαρ. Ζ.3 του άρθρου πρώτου του

ν. 4152/2013 (Α' 107), όταν αντισυμβαλλόμενοι είναι φορείς του δημόσιου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014.

Άρθρο 23

Συγκρότηση συμβουλίου συμμόρφωσης

1. Η αρμοδιότητα για τη λήψη των προβλεπόμενων στο άρθρο 24 μέτρων συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις ανατίθεται σε τριμελές συμβούλιο:

- α) του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου για τις αποφάσεις του,
- β) του Συμβουλίου της Επικρατείας για τις αποφάσεις του,
- γ) του Αρείου Πάγου για τις αποφάσεις του και τις αποφάσεις των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων όλων των βαθμίδων,
- δ) του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τις αποφάσεις του,
- ε) των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων για τις αποφάσεις τους,
- στ) κάθε Ειδικού Δικαστηρίου για τις αποφάσεις του.

2. Το συμβούλιο συμμόρφωσης της παρ. 1 απαρτίζεται από τον Πρόεδρο και δύο (2) δικαστές του οικείου δικαστηρίου. Ο Πρόεδρος ορίζει εισηγητή, εφόσον είναι δυνατό, τον εισηγητή της απόφασης. Ειδικότερα:

- α) Για το Συμβούλιο της Επικρατείας, τον Άρειο Πάγο και το Ελεγκτικό Συνέδριο ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου συμμόρφωσης μπορεί να ανήκουν στον σχηματισμό (ολομέλεια ή τμήμα) που εξέδωσε την απόφαση.
- β) Για τα Τακτικά Διοικητικά Δικαστήρια, ο Πρόεδρος και τα μέλη του συμβουλίου συμμόρφωσης ανήκουν στον σχηματισμό που εξέδωσε την απόφαση. Σε περίπτωση απόφασης μονομελούς σχηματισμού, στο συμβούλιο μετέχει ως εισηγητής, εφόσον είναι δυνατό, ο δικαστής που την εξέδωσε. Όλα τα μέλη του συμβουλίου, ανεξαρτήτως βαθμού, έχουν αποφασιστική ψήφο.

Άρθρο 24

Διαδικασία συμμόρφωσης

1. Μετά την παρέλευση τριών (3) μηνών από την επίδοση της δικαστικής απόφασης προς τον υπόχρεο σε συμμόρφωση φορέα διοίκησης, ο αιτών τη συμμόρφωση μπορεί να υποβάλει στο αρμόδιο συμβούλιο συμμόρφωσης αίτηση, προκειμένου να διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση ή η πλημμελής συμμόρφωση και να ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα για την πραγματοποίησή της.

2. Ο πρόεδρος του συμβουλίου συμμόρφωσης ορίζει με πράξη του εισηγητή, καθώς και ημερομηνία και ώρα συνεδρίασης του συμβουλίου. Στη συνεδρίαση καλούνται να παραστούν με υπηρεσιακό εκπρόσωπό του ο υπόχρεος σε συμμόρφωση φορέας και ο αιτών. Με την ίδια πράξη ο υπόχρεος σε συμμόρφωση φορέας καλείται να εκθέσει και εγγράφως τις απόψεις του εντός ενός (1) μηνός από την επίδοση της πράξης και να υποβάλει στο συμβούλιο τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή του. Εφόσον κρίνεται αναγκαίο, μπορεί επίσης να καλείται να παραστεί στη συνεδρίαση το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους με εκπρόσωπό του. Στην περίπτωση αυτή η πράξη του πρώτου εδαφίου επιδίδεται στο αρμόδιο γραφείο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και αν δεν υπάρχει τέτοιο στην κεντρική του υπηρεσία.

3. α) Αν το συμβούλιο συμμόρφωσης διαπιστώσει ότι υπήρξε προσήκουσα συμμόρφωση, απορρίπτει την αίτηση.

β) Αν το συμβούλιο συμμόρφωσης διαπιστώσει ότι δεν υπήρξε συμμόρφωση ή ότι αυτή υπήρξε πλημμελής, εκδίδει πρακτικό, με το οποίο καθορίζει, λαμβάνοντας ιδίως υπόψη το περιεχόμενο της δικαστικής απόφασης, τη φύση της υπόθεσης και τους ισχυρισμούς των μερών, το συγκεκριμένο περιεχόμενο της πράξης που πρέπει να εκδοθεί ή της ενέργειας που πρέπει να επιχειρηθεί, καθώς και το αρμόδιο όργανο του υπόχρεου σε συμμόρφωση φορέα. Με το ίδιο πρακτικό το συμβούλιο συμμόρφωσης διατάσσει τον υπόχρεο φορέα να προβεί στην έκδοση της πράξης ή στην εκτέλεση της ενέργειας και να διαβιβάσει στο συμβούλιο τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία μέσα σε εύλογη προθεσμία, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες και σε εξαιρετικές περιπτώσεις τους έξι (6) μήνες από την επίδοση του πρακτικού στον υπόχρεο φορέα, που γίνεται με επιμέλεια της γραμματείας του συμβουλίου. Το πρακτικό του συμβουλίου συμμόρφωσης επιδίδεται επίσης στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, στην περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2.

γ) Η έκδοση νέας πράξης ή η εκτέλεση ενέργειας από τον υπόχρεο σε συμμόρφωση φορέα δεν κωλύει το συμβούλιο συμμόρφωσης, εφόσον κρίνει ότι η συμμόρφωση δεν είναι πλήρης, να ασκήσει την κατά την περ. β) αρμοδιότητά του.

4. Μετά την παρέλευση της προθεσμίας που τίθεται στον υπόχρεο φορέα, σύμφωνα με την παρ. 3, το συμβούλιο συμμόρφωσης διαπιστώνει, με απόφαση που εκδίδεται αυτεπαγγέλτως, ότι υπήρξε εμπρόθεσμη και προσήκουσα συμμόρφωση ή ότι δεν υπήρξε η συμμόρφωση αυτή. Στην τελευταία περίπτωση, το συμβούλιο συμμόρφωσης επιβάλλει στον υπόχρεο φορέα κατ' αποκοπή χρηματική κύρωση, καθώς και επαναλαμβανόμενη χρηματική κύρωση για κάθε μήνα καθυστέρησης, η οποία υπολογίζεται από τη λήξη της προθεσμίας συμμόρφωσης. Κριτήρια για τον καθορισμό του ποσού των κυρώσεων είναι η φύση και η σημασία της διαφοράς, οι συνθήκες της μη συμμόρφωσης και οι συνέπειές της για το θιγόμενο πρόσωπο, η χρονική της διάρκεια και ο αποτρεπτικός χαρακτήρας της κύρωσης. Η επαναλαμβανόμενη χρηματική κύρωση εκκαθαρίζεται ανά τρίμηνο, με αίτηση του δικαιούχου, από τον πρόεδρο του συμβουλίου συμμόρφωσης. Τα ποσά των χρηματικών κυρώσεων καταβάλλονται στους αιτούντες τη συμμόρφωση όπως ορίζεται με την απόφαση του συμβουλίου και δεν συνυπολογίζονται με τυχόν αξιώσεις αποζημίωσης του δικαιούχου.

5. Αν υποβληθεί αίτηση από άλλον αιτούντα τη συμμόρφωση, για υπόθεση ως προς την οποία έχει ήδη διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση προς την ίδια δικαστική απόφαση, το συμβούλιο μπορεί να εκδίδει αμέσως απόφαση με το περιεχόμενο που ορίζεται στις παρ. 3 και 4, χωρίς να απαιτείται έκδοση πρακτικού.

6. Το συμβούλιο συμμόρφωσης μπορεί, επιπλέον όσων ορίζονται στις παρ. 3 και 4, να διατάσσει κάθε πρόσφορο προσωρινό μέτρο για την προστασία των έννομων συμφερόντων και δικαιωμάτων των αιτούντων τη συμμόρφωση, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις τους, καθώς και να συμπληρώνει ή να τροποποιεί τα ληφθέντα προσωρινά μέτρα. Τα προσωρινά μέτρα ισχύουν έως ότου ο υπόχρεος φορέας συμμορφωθεί πλήρως προς τη δικαστική απόφαση, το πρακτικό και την απόφαση του συμβουλίου συμμόρφωσης.

7. Νέα αίτηση συμμόρφωσης των ίδιων αιτούντων τη συμμόρφωση κατά την παρ. 1 δεν επιτρέπεται. Μετά την έκδοση απορριπτικής απόφασης, υποβολή νέας αίτησης από τον ίδιο ή άλλον αιτούντα επιτρέπεται μόνο αν γίνεται επίκληση νέων κρίσιμων πραγματικών στοιχείων ή αν μεταβλήθηκε το καθεστώς βάσει του οποίου απορρίφθηκε η αίτηση.

8. Το συμβούλιο συμμόρφωσης μπορεί, και ανεξάρτητα από την υποβολή αίτησης της παρ. 1, να διατυπώνει γνώμη ως προς τον ενδεικνυόμενο τρόπο συμμόρφωσης και να παρέχει κάθε αναγκαία συνδρομή στον υπόχρεο φορέα διοίκησης, ύστερα από αίτησή του. Μπορεί επίσης, αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτηση του υπόχρεου φορέα, να ορίζει δικαστή του οικείου δικαστηρίου ως εντεταλμένο για την παροχή κάθε αναγκαίας συνδρομής.

9. Αμέσως μόλις ο υπόχρεος φορέας διοίκησης προβεί στην οφειλόμενη συμμόρφωση, ζητεί, με αίτησή του προς το συμβούλιο συμμόρφωσης η οποία συνοδεύεται από τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία, να διαπιστωθεί ότι η συμμόρφωση είναι προσήκουσα. Αν το συμβούλιο συμμόρφωσης δεχθεί την αίτηση, διαπιστώνει τον ακριβή χρόνο συμμόρφωσης και διατάσσει τη διακοπή από τον χρόνο αυτόν της επαναλαμβανόμενης χρηματικής κύρωσης και την άρση των προσωρινών μέτρων. Έως την έκδοση απόφασης ο πρόεδρος του συμβουλίου συμμόρφωσης μπορεί, με προσωρινή διαταγή που καταχωρίζεται στην αίτηση, να αναστέλλει την επιβολή της επαναλαμβανόμενης χρηματικής κύρωσης ή την εφαρμογή των προσωρινών μέτρων.

10. Η απόφαση του συμβουλίου συμμόρφωσης με την οποία προσδιορίζεται η κατ' αποκοπή χρηματική κύρωση και οι πράξεις με τις οποίες εκκαθαρίζεται η επαναλαμβανόμενη χρηματική κύρωση εκτελούνται κατά τις διατάξεις περί εντάλματος πληρωμής. Η είσπραξη του ποσού αυτού μπορεί να επιδιωχθεί και με αναγκαστική εκτέλεση κατά το άρθρο 26.

11. Το ποσό καταλογίζεται στον υπόχρεο σε συμμόρφωση φορέα διοίκησης. Για την κάλυψη της κατά το παρόν άρθρο δαπάνης εγγράφεται κατ' έτος ειδική πίστωση στον κρατικό προϋπολογισμό και τον προϋπολογισμό των υπόχρεων φορέων διοίκησης. Αν δεν έχει εγγραφεί πίστωση ή η εγγεγραμμένη πίστωση είναι ανεπαρκής ή έχει εξαντληθεί, τηρείται η κατά τις οικείες διατάξεις διαδικασία εγγραφής ή μεταφοράς πίστωσης.

12. Σοβαρές παραβιάσεις της υποχρέωσης συμμόρφωσης καταγράφονται σε ιδιαίτερη έκθεση κάθε συμβουλίου συμμόρφωσης, η οποία συντάσσεται κατ' έτος και υποβάλλεται στον Πρωθυπουργό, τον Πρόεδρο της Βουλής, τον Υπουργό Δικαιοσύνης και τον Υπουργό Εσωτερικών.

Άρθρο 25

Περιορισμένη δικαστική υποκατάσταση

1. Εάν, παρά την επιβολή κατ' αποκοπήν και επαναλαμβανόμενης χρηματικής κύρωσης κατά την παρ. 4 του άρθρου 24, ο υπόχρεος σε συμμόρφωση φορέας δεν προβεί εντός δώδεκα (12) μηνών από την έκδοση της απόφασης του συμβουλίου συμμόρφωσης σε προσήκουσα συμμόρφωση, το συμβούλιο, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, δύναται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, να ενεργοποιήσει τον παρόντα μηχανισμό υποκατάστασης.

2. Η υποκατάσταση επιτρέπεται μόνον όταν:

α) το περιεχόμενο της οφειλόμενης πράξης ή ενέργειας προκύπτει ευθέως και σαφώς από το διατακτικό ή το σκεπτικό της δικαστικής απόφασης,

β) δεν καταλείπεται στη Διοίκηση διακριτική ευχέρεια ως προς τη διαμόρφωση του ουσιώδους περιεχομένου της πράξης,

γ) η οφειλόμενη πράξη η ενέργεια δεν συνεπάγεται ουσιώδη παρέκκλιση από τη δημοσιονομική πολιτική ή την ισορροπία του κοινωνικοασφαλιστικού συστήματος,

και

δ) η μη συμμόρφωση κρίνεται αδικαιολόγητη και συνιστά σοβαρή παραβίαση της υποχρέωσης του άρθρου 22.

3. Στην περίπτωση αυτή, το συμβούλιο ορίζει ένα εκ των μελών του ή άλλον δικαστή του οικείου δικαστηρίου ως εντεταλμένο για την εκτέλεση της απόφασης. Ο εντεταλμένος δικαστής:

α) συντάσσει την πράξη με το συγκεκριμένο περιεχόμενο που επιβάλλεται από τη δικαστική απόφαση και τη διαβιβάζει στο αρμόδιο όργανο προς υπογραφή·

β) εάν το αρμόδιο όργανο δεν προβεί στην υπογραφή εντός τριάντα (30) ημερών από τη διαβίβαση, η πράξη θεωρείται εκδοθείσα αυτοδικαίως κατά την τελευταία ημέρα της προθεσμίας και παράγει όλες τις έννομες συνέπειές της·

γ) σε περίπτωση που απαιτείται δημοσίευση, διατάσσει ο ίδιος τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή σε άλλο προβλεπόμενο μέσο.

4. Εάν η προς συμμόρφωση υποχρέωση συνίσταται σε καταβολή χρηματικού ποσού, ο εντεταλμένος δικαστής δύναται, μετά την άπρακτη παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 1, να εκδώσει εκτελεστό τίτλο ή ένταλμα πληρωμής, το οποίο εκτελείται κατά τις οικείες διατάξεις.

5. Εάν η συμμόρφωση απαιτεί υλική πράξη, ο εντεταλμένος δικαστής δύναται να διατάξει την εκτέλεσή της, ζητώντας τη συνδρομή των αρμόδιων αρχών. Οι αρχές αυτές υποχρεούνται να παρέχουν τη συνδρομή τους.

6. Η ενεργοποίηση του παρόντος άρθρου δεν θίγει την πειθαρχική, ποινική ή αστική ευθύνη των αρμοδίων οργάνων σύμφωνα με το άρθρο 28.

7. Η εφαρμογή του παρόντος άρθρου αποτελεί εξαιρετικό μέτρο τελευταίας προσφυγής και αιτιολογείται ειδικώς ως προς τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 2 και την αναγκαιότητα διασφάλισης της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας κατά την παρ. 1 του άρθρου 20 του Συντάγματος και την παρ. 1 του άρθρου 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

Άρθρο 26

Εντολές προς συμμόρφωση - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 50 π.δ. 18/1989

Η παρ. 4 του άρθρου 50 του π.δ. 18/1989 (Α' 8), περί συνεπειών απόφασης, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Με τις αποφάσεις των παρ. 1 έως 3, το δικαστήριο δύναται, στο πλαίσιο του αντικειμένου της δίκης, να διατάσσει τη Διοίκηση να λάβει συγκεκριμένα, κατάλληλα, κατά περίπτωση, μέτρα ή να προβεί σε συγκεκριμένες ενέργειες για την προσηκούμενη συμμόρφωση προς το σκεπτικό και το διατακτικό της απόφασης και να τάσσει συγκεκριμένη προθεσμία συμμόρφωσης. Οι εντολές προς συμμόρφωση του πρώτου εδαφίου επιβάλλονται και κατόπιν αιτήματος του αιτούντος, το οποίο μπορεί να προβληθεί μέχρι και την κατάθεση του υπομνήματος της παρ. 2 του άρθρου 25.».

Άρθρο 27

Αναγκαστική εκτέλεση

1. Η αναγκαστική εκτέλεση για να ικανοποιηθεί χρηματική απαίτηση κατά των φορέων της παρ. 1 του άρθρου 22 γίνεται με κατάσχεση της ιδιωτικής περιουσίας αυτών. Αποκλείεται η

κατάσχεση απαιτήσεων που πηγάζουν από έννομη σχέση δημοσίου δικαίου ή απαιτήσεων χρηματικού ή μη αντικειμένου το οποίο έχει ταχθεί για την άμεση εξυπηρέτηση ειδικού δημόσιου σκοπού.

2. Η εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων ή άλλων εκτελεστών τίτλων, που υπόκεινται σε ένδικα μέσα ή βοηθήματα και από τους οποίους απορρέει χρηματική υποχρέωση φορέων του δημόσιου τομέα, διενεργείται ύστερα από προσκόμιση εκ μέρους του δικαιούχου ισόποσης εγγυητικής επιστολής τραπέζης. Το δικαστήριο που εξέδωσε την εκτελεστή απόφαση ή το δικαστήριο στο οποίο εκκρεμεί η εκδίκαση του ενδίκου βοηθήματος μπορεί, κατόπιν σχετικού αιτήματος, αναλόγως της φερεγγυότητας του δικαιούχου ή των λοιπών εγγυήσεων που προσφέρει ή κρίνονται αναγκαίες, να μειώσει το ύψος της εγγυητικής επιστολής μέχρι του ενός δευτέρου (1/2). Αν η άσκηση του ενδίκου βοηθήματος δεν υπόκειται σε χρονικό περιορισμό, ο εκτελεστός τίτλος μπορεί να εκτελεσθεί χωρίς εγγύηση, μετά την άπρακτη πάροδο ενενήντα (90) ημερών από την επίδοσή του. Η εγγυητική επιστολή εκδίδεται υπέρ της υπηρεσίας που είναι αρμόδια για την καταβολή, και επιστρέφεται μετά από την προσκόμιση πιστοποιητικού αμετάκλητης υπέρ του αντιδίκου του υπόχρεου επίλυσης της διαφοράς ή της μη ασκήσεως ενδίκου μέσου ή βοηθήματος μέσα στην προθεσμία που προβλέπεται από τον νόμο.

3. Η υποχρέωση προσκόμισης εγγυητικής επιστολής προκειμένου να εκτελεσθεί η δικαστική απόφαση δεν ισχύει για τις απαιτήσεις εργαζομένων με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, οι οποίες προέρχονται από την εργασιακή τους σχέση.

4. Αναγκαστική εκτέλεση σε βάρος φορέων της παρ. 1 του άρθρου 22 επιτρέπεται μετά την παρέλευση εξήντα (60) ημερών από την επίδοση της απόφασης στον Υπουργό που είναι αρμόδιος για την πληρωμή ή στον εκπρόσωπο του νομικού προσώπου ή φορέα.

5. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Όγδου Βιβλίου του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182).

Άρθρο 28

Πειθαρχική, ποινική και αστική ευθύνη

1. Η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 22 και 24 ή η προτροπή σε μη εκπλήρωση συνιστά ιδιαίτερο πειθαρχικό παράπτωμα για κάθε αρμόδιο υπάλληλο. Ως αρμόδιοι νοούνται ιδίως οι υπάλληλοι οι οποίοι, σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία, τη δικαστική απόφαση προς την οποία ζητείται η συμμόρφωση ή τις πράξεις του συμβουλίου συμμόρφωσης, οφείλουν να εκδώσουν τις απαραίτητες προπαρασκευαστικές ή οριστικές πράξεις ή να προβούν στις οφειλόμενες ενέργειες, καθώς και οι ιεραρχικώς προϊστάμενοι αυτών. Αν η παράλειψη συμμόρφωσης τελείται με σκοπό να προσπορίσει ο υπάλληλος στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος, τιμωρείται με την πειθαρχική ποινή της προσωρινής ή οριστικής παύσης.

2. Η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης προκαλείται και με τη διαβίβαση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο των σχετικών στοιχείων από τον πρόεδρο του συμβουλίου συμμόρφωσης, ο οποίος, στην περίπτωση αυτή, ενημερώνεται υποχρεωτικά για την πρόοδο της πειθαρχικής διαδικασίας μέχρι την έκδοση της τελικής πειθαρχικής απόφασης. Σε περίπτωση επιβολής χρηματικής κύρωσης κατά την παρ. 4 του άρθρου 24 λόγω αδικαιολόγητης μη συμμόρφωσης, για την οποία ανακύπτει πειθαρχική ευθύνη, το συμβούλιο συμμόρφωσης περιλαμβάνει στην απόφασή του σχετική διάταξη, με την οποία

προσδιορίζει, εφόσον είναι δυνατό, και τα ελεγχόμενα φυσικά πρόσωπα. Η απόφαση επιδίδεται στο αρμόδιο για την κίνηση της πειθαρχικής διαδικασίας όργανο, το οποίο υποχρεούται να ασκήσει τη δίωξη. Η πειθαρχική απόφαση εκδίδεται το αργότερο μέσα σε έξι (6) μήνες από την επίδοση της απόφασης του συμβουλίου συμμόρφωσης και κοινοποιείται στον πρόεδρο του συμβουλίου χωρίς υπαίτια καθυστέρηση. Η παράλειψη των πειθαρχικών οργάνων να ασκήσουν τις κατά το παρόν Μέρος αρμοδιότητές τους συνιστά παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και αποτυπώνεται στο πρακτικό του συμβουλίου συμμόρφωσης, το οποίο διαβιβάζεται στον αρμόδιο εισαγγελέα.

3. Η μη εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 22 και 24 με σκοπό ο παραβάτης να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος ή να βλάψει τον υπόχρεο σε συμμόρφωση φορέα ή άλλον συνιστά παράβαση καθήκοντος κατά το άρθρο 259 του Ποινικού Κώδικα, εφόσον δεν τιμωρείται με άλλη ποινική διάταξη. Η μη συμμόρφωση προς τα πρακτικά και τις αποφάσεις του συμβουλίου συμμόρφωσης, τα οποία εκδίδονται κατά το άρθρο 24 του παρόντος, τιμωρείται με τις ποινές της παρ. 1 του άρθρου 169Α του Ποινικού Κώδικα, περί παραβίασης δικαστικών αποφάσεων, συμφωνιών που επικυρώθηκαν από συμβολαιογράφο και πρακτικού διαμεσολάβησης. Ο πρόεδρος του συμβουλίου συμμόρφωσης ή το συμβούλιο διαβιβάζει τα σχετικά στοιχεία στον αρμόδιο εισαγγελέα.

4. Σε περίπτωση επιβολής οποιασδήποτε τελεσίδικης πειθαρχικής ποινής, κατά τις προβλέψεις των παρ. 1 και 2 του παρόντος, οι υπάλληλοι υπέχουν και αστική ευθύνη, σύμφωνα με τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα (π.δ. 456/1984, Α' 164), το άρθρο 38 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων ΝΠΔΔ (ν. 3528/2007, Α' 26) και το άρθρο 44 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν. 3584/2007, Α' 143). Κατόπιν ενημέρωσής του για την επιβολή της τελεσίδικης πειθαρχικής ποινής, ο πρόεδρος του συμβουλίου συμμόρφωσης οφείλει να διαβιβάζει τα στοιχεία της υπόθεσης στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας του Ελεγκτικού Συνεδρίου για την άσκηση αίτησης καταλογισμού κατά των υπαιτίων υπαλλήλων, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΤΕΛΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 29

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών κ, ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία του συμβουλίου συμμόρφωσης, τον τρόπο και τη διαδικασία διαπίστωσης της μη συμμόρφωσης, την επιβολή και είσπραξη των χρηματικών κυρώσεων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 24.

Άρθρο 30

Τελικές διατάξεις

Η διαδικασία συμμόρφωσης της Διοίκησης σε υποθέσεις οι οποίες, κατόπιν καταδικαστικών αποφάσεων του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εκκρεμούν ενώπιον της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης διέπεται από το παρόν Μέρος.

Άρθρο 31 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος του άρθρου 28 εξακολουθεί να ισχύει το π.δ. 61/2004 (Α' 54), περί διαδικασίας ελέγχου της συμμόρφωσης της διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις, εφόσον οι διατάξεις του δεν έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος Μέρους.
2. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται στις αιτήσεις συμμόρφωσης που κατατίθενται μετά την έναρξη ισχύος του.
3. Εκκρεμείς αιτήσεις συμμόρφωσης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου διέπονται από τις διατάξεις που ίσχυαν κατά την άσκησή τους. Αν, επί εκκρεμούς αίτησης του πρώτου εδαφίου, έχει εκδοθεί απόφαση ή εκδοθεί μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος επιβολής χρηματικής κύρωσης, κατά τις καταργούμενες με το άρθρο 31 διατάξεις, νέα αίτηση συμμόρφωσης προς την ίδια απόφαση διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος Μέρους, εφόσον ασκείται μετά την έναρξη ισχύος του.

Άρθρο 32 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος, καταργούνται από τον ν. 3068/2002 (Α' 274):

- α) το άρθρο 1, περί συμμόρφωσης της Διοίκησης προς τις δικαστικές αποφάσεις,
- β) το άρθρο 2, περί αρμόδιου τριμελούς συμβουλίου ελέγχου της συμμόρφωσης,
- γ) το άρθρο 3, περί διαδικασίας διαπίστωσης της μη συμμόρφωσης και επιβολής χρηματικής κύρωσης,
- δ) το άρθρο 4, περί αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του Δημοσίου και
- ε) το άρθρο 5, περί πειθαρχικής και αστικής ευθύνης για τη μη συμμόρφωση προς δικαστικές αποφάσεις.

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ**

Άρθρο 33 **Σκοπός**

Σκοπός του παρόντος Μέρους είναι η ενίσχυση της εύρυθμης λειτουργίας της Δικαιοσύνης και η επιτάχυνση της απονομής της, μέσω της αντιμετώπισης πρακτικών, οργανωτικών και λειτουργικών ζητημάτων που αφορούν στα δικαστήρια, τις εισαγγελίες και τους φορείς που

σχετίζονται με τη Δικαιοσύνη, καθώς και μέσω της ρύθμισης ζητημάτων οργάνωσης και διοίκησης των δικαστηρίων, δικαστικών διαδικασιών, αρμοδιότητας των δικαστηρίων και λειτουργίας των δικαστικών συμβουλίων.

Άρθρο 34 **Αντικείμενο**

Αντικείμενο του παρόντος Μέρους είναι η θέσπιση επιμέρους ρυθμίσεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σχετικά με:

- α) τη διοίκηση, την οργάνωση και τις υποδομές των δικαστηρίων και εισαγγελιών,
- β) ειδικές ρυθμίσεις δικαστικών διαδικασιών και αρμοδιότητας των δικαστηρίων,
- γ) τα δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,
- δ) τη λειτουργία του Συμβουλίου της Επικρατείας, και
- ε) λοιπές αναγκαίες παρεμβάσεις για την αποτελεσματικότερη λειτουργία του συστήματος απονομής της δικαιοσύνης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄ **ΟΡΓΑΝΩΣΗ, ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΑΙ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ**

Άρθρο 35 **Στελέχωση Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη και από επίτιμους δικαστικούς λειτουργούς - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 5028/2023**

Στο άρθρο 17 του ν. 5028/2023 (Α' 54), περί Επιτροπής Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «έναν (1) Σύμβουλο Επικρατείας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ένα (1) μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας», β) προστίθεται τέταρτο εδάφιο και το άρθρο 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 17 **Επιτροπή Παρακολούθησης Εφαρμογής Οδικού Χάρτη**

Για την παρακολούθηση της υλοποίησης του Οδικού Χάρτη συνιστάται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, τριμελής Επιτροπή, που αποτελείται από τον Επίτροπο της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, ένα (1) μέλος του Συμβουλίου της Επικρατείας και έναν (1) δικαστικό λειτουργό της Ειδικής Νομικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης. Η Επιτροπή συντάσσει εκθέσεις για την πορεία εφαρμογής του Οδικού Χάρτη, στις οποίες περιλαμβάνονται και προτάσεις για τις επιπλέον δράσεις που απαιτείται να αναληφθούν για την υλοποίησή του, την οποία απευθύνει προς τον Υπουργό Δικαιοσύνης. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης δύνανται να συνιστώνται Ομάδες Εργασίας, προς υποβοήθηση του έργου της Επιτροπής. Οι δικαστικοί λειτουργοί του πρώτου εδαφίου, πλην του αποσπασμένου στην Ειδική Νομική Υπηρεσία, δύνανται να είναι και επίτιμοι».

Άρθρο 36 **Έναρξη ισχύος δικαστικού χάρτη - Τροποποίηση άρθρου 76 ν. 5108/2024**

Στην παρ. 2 του άρθρου 76 του ν. 5108/2024 (Α' 65), περί έναρξης ισχύος, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α), αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «και την Περιφερειακή έδρα Πόρου,» διαγράφονται, αβ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, αγ) στο τέταρτο εδάφιο η ημερομηνία «16η.9.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.4.2027», β) στην περ. γ), η ημερομηνία «16.9.2026» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η.3.2027» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. α) Με την επιφύλαξη των περ. β), γ) και δ), η ισχύς του Μέρους Α' αρχίζει από την 16η.9.2024. Ειδικά για τις περιφερειακές έδρες του Πρωτοδικείου Αθηνών η πλήρης υλική αρμοδιότητά τους αρχίζει από την 16η.9.2026. Η πλήρης υλική αρμοδιότητα της περιφερειακής έδρας του Πόρου αρχίζει από τη 16η.9.2027. Για το Πρωτοδικείο Πειραιώς, η πλήρης τοπική αρμοδιότητα, όπως περιγράφεται στο τέταρτο εδάφιο της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 6, ισχύει από την 1η.4.2027.β) Η ισχύς των παρ. 3 και 4 του άρθρου 7 και της παρ. 1 του άρθρου 13 αρχίζει από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

γ) Η ισχύς του άρθρου 12 αρχίζει την 1η.3.2027.

δ) Η ισχύς των άρθρων 21, 23, 24, 25, 26, 27 και 29 αρχίζει από τον πρώτο εισαγωγικό διαγωνισμό Δικαστικών Λειτουργών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών που θα προκηρυχθεί μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

ε) Η ισχύς του άρθρου 34 αρχίζει την 1η.1.2024.».

Άρθρο 37

Επιτροπή μισθώσεων - Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων και Σπιτιών του Παιδιού - Τροποποίηση άρθρου 34 ν. 5119/2024

Στο άρθρο 34 του ν. 5119/2024 (Α' 103), περί μισθώσεων ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «και τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Προμηθειών και Διοικητικής Μέριμνας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Περιουσίας», β) προστίθεται παρ. 2B, γ) στην παρ. 3, οι λέξεις «έως τις 31.12.2024» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως τις 15.9.2027», και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Μισθώσεις ακινήτων για τη στέγαση δικαστηρίων

1. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης δύναται να μισθώνει ακίνητα για την κάλυψη των αναγκών για τη στέγαση δικαστηρίων ανά την Επικράτεια, που προκύπτουν από την εφαρμογή του ν. 5108/2024 (Α' 65), κατά παρέκκλιση των διατάξεων για τη μίσθωση ακινήτων που αφορούν τη στέγαση δημόσιων υπηρεσιών και ιδίως του ν. 3130/2003 (Α' 76).

2. Για τις ανάγκες του παρόντος συστήνεται τριμελής επιτροπή στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, η οποία συγκροτείται από τον Γενικό Γραμματέα Δικαιοσύνης, ως Πρόεδρο, τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών, με τον νόμιμο αναπληρωτή του, και τον Προϊστάμενο του Αυτοτελούς Τμήματος Περιουσίας, με τον νόμιμο αναπληρωτή του, ως μέλη. Η επιτροπή του πρώτου εδαφίου απευθύνει δημόσια πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, η οποία αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Δικαιοσύνης και περιλαμβάνει κατ' ελάχιστον τις

απαραίτητες τεχνικές προδιαγραφές και τον τρόπο υποβολής της πρότασης, εξετάζει τις υποβληθείσες προτάσεις και καταρτίζει πρακτικό, στο οποίο προτείνει την καταλληλότερη, με κριτήριο την τοποθεσία και τις τεχνικές προδιαγραφές του προτεινόμενου κτιρίου, την προσβασιμότητά του, τη μη ύπαρξη πραγματικών και νομικών ελαττωμάτων, την οικονομική προσφορά του υποψήφιου εκμισθωτή, καθώς και κάθε ειδικό χαρακτηριστικό που μπορεί να διαθέτει το προτεινόμενο κτίριο. Τη σύμβαση μίσθωσης υπογράφει ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του Υπουργείου Δικαιοσύνης ύστερα από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής του πρώτου εδαφίου.

2Α. Το παρόν εφαρμόζεται και στις μισθώσεις ακινήτων για την κάλυψη των αναγκών στέγασης των διοικητικών δικαστηρίων.

2Β. Το παρόν εφαρμόζεται και στις μισθώσεις ακινήτων για την κάλυψη των αναγκών στέγασης των Αυτοτελών Γραφείων Προστασίας Ανήλικων Θυμάτων «Σπίτι του Παιδιού».

3. Το παρόν ισχύει έως τις 15.9.2027.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 38

Ποινικές διαδικασίες και έλεγχοι του Ελεγκτικού Συνεδρίου – Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 76 και παρ. 1Α στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021

1. Στο άρθρο 76 του ν. 4820/2021 (Α΄ 130), περί ποινικών διαδικασιών, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Αν κατά τη διερεύνηση για τη διακρίβωση τέλεσης αξιόποινων πράξεων προκύπτουν ενδείξεις για παρατυπίες στη διαχείριση υλικού, αξιών ή χρημάτων του Δημοσίου, Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου που χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους, καθώς και στη διαχείριση επιχορηγήσεων και χρηματοδοτήσεων προς νομικά πρόσωπα ή ιδιώτες, οι οποίες προέρχονται από τους πόρους αυτούς, οι αρμόδιοι γενικοί ή ειδικοί προανακριτικοί υπάλληλοι, εισαγγελικοί ή δικαστικοί λειτουργοί, καθώς και η Αρχή Καταπολέμησης της Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματικές Δραστηριότητες διαβιβάζουν, με έκθεσή τους, στο Ελεγκτικό Συνέδριο τα στοιχεία που συγκέντρωσαν κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων τους.».

2. Στο άρθρο 163 του ν. 4820/2021, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Η παρ. 4 του άρθρου 76 εφαρμόζεται και σε προανακριτική ή ανακριτική διαδικασία, έρευνα ή έλεγχο που διενεργείται από τα πρόσωπα της παρ. 4 κατά την έναρξη ισχύος της.».

Άρθρο 39

Αρμοδιότητα Δικαστηρίου προς εκδίκαση διαφορών κατά των επιβαλλόμενων διοικητικών μέτρων προστασίας της κοινοχρησίας και σχετικών διοικητικών κυρώσεων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 18 και παρ. 6 άρθρου 19 ν. 5092/2024

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 5092/2024 (Α' 33), περί μέτρων προστασίας της κοινοχρησίας - διοικητικών μέτρων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «αίτησης ακυρώσεως», όπου αυτές αναφέρονται, αντικαθίστανται από τη λέξη «προσφυγής», β) στο πρώτο εδάφιο, η λέξη «Εφετείο» αντικαθίσταται από τη λέξη «Πρωτοδικείο», γ) στο δεύτερο εδάφιο, γα) η λέξη και ο αριθμός «πέντε (5)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δεκαπέντε (15)», γβ) η λέξη και ο αριθμός «επτά (7)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δεκαπέντε (15)», δ) στο ένατο εδάφιο, οι λέξεις «το άρθρο 52 του π.δ. 18/1989 (Α' 8)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τα άρθρα 200 έως 205Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97)» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κατά της πράξης απομάκρυνσης και της διαταγής σφράγισης και διακοπής λειτουργίας επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής στο κατά τόπον αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο. Η προσφυγή ασκείται εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση ή την τοιχοκόλληση και η συζήτησή της προσδιορίζεται σε δικάσιμο που δεν απέχει περισσότερο από δεκαπέντε (15) ημέρες από την κατάθεσή της. Η προθεσμία για την άσκηση προσφυγής δεν αναστέλλεται κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών. Η κοινοποίηση της προσφυγής προς την Κτηματική Υπηρεσία γίνεται με κάθε πρόσφορο τρόπο, με ευθύνη του Δικαστηρίου κατά την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την κατάθεσή της. Η προθεσμία και η άσκηση της προσφυγής δεν αναστέλλουν την εφαρμογή της πράξης της άμεσης απομάκρυνσης. Παρέμβαση υπέρ του κύρους της πράξης απομάκρυνσης μπορεί να ασκηθεί και να κοινοποιηθεί έως και τρεις (3) ημέρες πριν από τη δικάσιμο. Η κοινοποίηση της παρέμβασης μπορεί να γίνει και σε εξαιρετέες ημέρες. Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται εντός επτά (7) ημερών από τη συζήτησή της. Προσωρινή δικαστική προστασία, σύμφωνα με τα άρθρα 200 έως 205Α του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), μπορεί να χορηγηθεί μόνο αν ο καθ' ου η πράξη προσκομίσει έγκυρη και ενεργή σύμβαση παραχώρησης για το τμήμα που κατέλαβε.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 19 του ν. 5092/2024, περί διοικητικών κυρώσεων, οι λέξεις «αίτησης για την ακύρωσή τους» αντικαθίστανται από τη λέξη «προσφυγής» και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Αν οι κυρώσεις του παρόντος κοινοποιούνται με την έκθεση αυτοψίας και τα λοιπά έγγραφα της παρ. 3 του άρθρου 17, επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής με τη διαδικασία και στο δικαστήριο της παρ. 3 του άρθρου 18, εφόσον συμπροσβάλλονται και οι λοιπές εκτελεστές διοικητικές πράξεις που έχουν συγκοινοποιηθεί.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΔΙΚΑΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ ΤΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Άρθρο 40

Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση περ. β' και γ' άρθρου 43 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 43 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί υπηρεσιακών συμβουλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. β', προστίθενται οι λέξεις «και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων», β) στην περ. γ', προστίθενται οι λέξεις «και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων», και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 43 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 43 Υπηρεσιακά συμβούλια

Τα υπηρεσιακά συμβούλια για τους υπαλλήλους του κλάδου είναι:

- α. Τα πενταμελή υπηρεσιακά συμβούλια στο Εφετείο Αθηνών, στο Εφετείο Θεσσαλονίκης, στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και στο Διοικητικό Εφετείο Θεσσαλονίκης.
- β. Τα πενταμελή υπηρεσιακά συμβούλια στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.
- γ. Τα επταμελή υπηρεσιακά συμβούλια στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.».

Άρθρο 41

Προσθήκη υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 44 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 44 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί συγκρότησης των υπηρεσιακών συμβουλίων, προστίθενται οι λέξεις «, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων» και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Αν δεν υπάρχει επαρκής αριθμός υπαλλήλων των κλάδων προς πλήρωση των θέσεων των μελών των υπηρεσιακών συμβουλίων του Αρείου Πάγου ή του υπηρεσιακού συμβουλίου του Εφετείου Αθηνών, οι θέσεις συμπληρώνονται με μέλη του πενταμελούς ή του επταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου ή του Εφετείου Αθηνών, με αυτή τη σειρά, αντίστοιχα. Η διάταξη αυτή εφαρμόζεται αναλόγως και για τα υπηρεσιακά συμβούλια του Συμβουλίου της Επικρατείας, της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών.».

Άρθρο 42

Σύσταση δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 84 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 84 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α' της παρ. 1, προστίθενται οι λέξεις «και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων», β) στην παρ. 2, β) στην περ. β', προστίθενται οι λέξεις «και στη

Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων», ββ) στην περ. γ', προστίθενται οι λέξεις «και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 84 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 84

Δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια

1. Δικαστικά συμβούλια για τους δικαστικούς υπαλλήλους είναι τα εξής:
 - α. πενταμελές δικαστικό συμβούλιο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,
 - β. επταμελές δικαστικό συμβούλιο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.
 - γ. πενταμελές δικαστικό συμβούλιο σε κάθε εφετείο και σε κάθε διοικητικό εφετείο.
2. Υπηρεσιακά συμβούλια για τους δικαστικούς υπαλλήλους είναι τα εξής:
 - α. πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο σε κάθε εφετείο και σε κάθε διοικητικό εφετείο,
 - β. πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων,
 - γ. επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο στο Συμβούλιο της Επικρατείας, στον Άρειο Πάγο, στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων.».

Άρθρο 43

Συγκρότηση δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων στη Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 1 και 3 και προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

1. Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί συγκρότησης δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου συγκροτείται από τον νεότερο αντιπρόεδρο ως πρόεδρο και τέσσερις (4) Συμβούλους της Επικρατείας ή Αρεοπαγίτες ή Συμβούλους του Ελεγκτικού Συνεδρίου, αντιστοίχως, ως μέλη. Το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων συγκροτείται από τον αρχαιότερο Αντεπίτροπο ως πρόεδρο, δύο (2) Προέδρους Εφετών και δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών ως μέλη.».

2. Στην περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «, όταν η κρίση του συμβουλίου αφορά σε υπάλληλο του Συμβουλίου της Επικρατείας» διαγράφονται, β) το δεύτερο εδάφιο διαγράφεται, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Το πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας συγκροτείται από τον νεότερο Αντιπρόεδρο, ως πρόεδρο, δύο (2) Συμβούλους της Επικρατείας και δύο (2) δικαστικούς υπαλλήλους του Συμβουλίου της Επικρατείας, ως μέλη.».

3. Στο άρθρο 85 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Ως προς τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων ισχύουν τα εξής:

α) Το πενταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο συγκροτείται από:

αα) τον νεότερο Αντεπίτροπο ως Πρόεδρο,

αβ) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών,

αγ) έναν (1) Εφέτη που υπηρετεί στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και

αδ) δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας, εφόσον πρόκειται για θέματα που αφορούν τους υπαλλήλους της, και σε κάθε άλλη περίπτωση, δύο (2) υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη.

Εφόσον πρόκειται για υποθέσεις που αφορούν υπαλλήλους του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών ή επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής υπαλλήλου κατά των αποφάσεων του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στη σύνθεση του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας μετέχουν ένας (1) Πρόεδρος Εφετών και ένας (1) Εφέτης που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.

β) Το επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο συγκροτείται από:

βα) τον Επίτροπο ως Πρόεδρο,

ββ) τον αρχαιότερο Αντεπίτροπο,

βγ) έναν (1) Πρόεδρο Εφετών,

βδ) δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και

βε) δύο (2) υπαλλήλους της Γενικής Επιτροπείας, εφόσον πρόκειται για θέματα που αφορούν τους υπαλλήλους της, ενώ σε κάθε άλλη περίπτωση, δύο (2) υπαλλήλους των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, ως μέλη.

Εφόσον πρόκειται για υποθέσεις που αφορούν υπαλλήλους του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, στη σύνθεση του επταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας μετέχουν ένας (1) Πρόεδρος Εφετών και δύο (2) Εφέτες που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά.».

Άρθρο 44

Ανάδειξη μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Προσθήκη παρ. 4Α στο άρθρο 86 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 86 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί ανάδειξης μελών δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, προστίθεται παρ. 4Α ως εξής:

«4Α. Οι Πρόεδροι Εφετών και οι Εφέτες που μετέχουν, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 85, ως μέλη του δικαστικού και των υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και οι αναπληρωτές τους,

αναδεικνύονται με κληρώσεις μεταξύ των Προέδρων Εφετών και Εφετών, αντίστοιχα, που υπηρετούν στο Διοικητικό Εφετείο Αθηνών και στο Διοικητικό Εφετείο Πειραιά, διακριτά για κάθε δικαστήριο. Εξαιρούνται από την κλήρωση τα μέλη που έχουν αναδειχθεί κατά τη διαδικασία της παρ. 2.».

Άρθρο 45

Τόπος συνεδρίασης του δικαστικού και των υπηρεσιακών συμβουλίων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων – Τροποποίηση παρ. 2 και 8 άρθρου 87 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 87 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί διαδικασίας ενώπιον των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) η παρ. 8 καταργείται και το άρθρο 87 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 87

Διαδικασία ενώπιον των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων

1. Τα πρωτοβάθμια δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια επιλαμβάνονται ύστερα από ερώτημα του Υπουργού Δικαιοσύνης. Σε περίπτωση συναφών ερωτημάτων λαμβάνεται μέριμνα για την ενημέρωση των αρμόδιων συμβουλίων.
2. Τα δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια συνεδριάζουν στο κατάστημα του δικαστηρίου. Το δικαστικό και τα υπηρεσιακά συμβούλια της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων συνεδριάζουν στο κατάστημά της. Η συνεδρίαση των πρωτοβάθμιων συμβουλίων δεν είναι δημόσια.
3. Χρέη γραμματέα των συμβουλίων ασκεί δικαστικός υπάλληλος με τουλάχιστον Β' βαθμό. Ο γραμματέας προετοιμάζει τους σχετικούς φακέλους και αναδεικνύει το αντικείμενό τους και τη μεταξύ τους συνάφεια.
4. Ο πρόεδρος του συμβουλίου λαμβάνει μέριμνα για τη συνεκδίκηση των συναφών υποθέσεων, κατά τρόπο ώστε να αντιμετωπίζονται δίκαια τα αιτήματα των δικαστικών υπαλλήλων και να εξυπηρετείται το συμφέρον της υπηρεσίας.
5. Πριν από τη συζήτηση, τα μέλη των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων λαμβάνουν γνώση των στοιχείων των φακέλων των κρινόμενων υποθέσεων.
6. Για τη συζήτηση των υποθέσεων ενώπιον των δικαστικών συμβουλίων, καλούνται υποχρεωτικά οι εκπρόσωποι των δικαστικών υπαλλήλων που αναδείχθηκαν με τη διαδικασία του άρθρου 86. Η κλήση μαζί με την ημερήσια διάταξη κοινοποιείται σε αυτούς πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συζήτηση. Οι αιρετοί εκπρόσωποι έχουν δικαίωμα να λαμβάνουν γνώση των φακέλων, να παρίστανται στη συζήτηση και να εκφράζουν γνώμη, αποχωρούν δε, όταν αρχίζει η ψηφοφορία. Αν δεν γίνει νομότυπα η κατά το δεύτερο εδάφιο κλήση, η συζήτηση αναβάλλεται.
7. Κατά τις συνεδριάσεις των δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων τηρούνται πρακτικά.
8. [Καταργείται].
9. Οι αποφάσεις των δικαστικών συμβουλίων του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου λαμβάνονται ύστερα από πρόταση του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, αντιστοίχως.

10. Οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις των δικαστικών συμβουλίων εκδίδονται μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος και υποβάλλονται χωρίς καθυστέρηση στο Υπουργείο Δικαιοσύνης με αντίγραφο του πρακτικού.

11. Οι αποφάσεις και γνωμοδοτήσεις των πρωτοβάθμιων δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων δεν απαγγέλλονται σε δημόσια συνεδρίαση.».

Άρθρο 46

Καθορισμός αρμοδιοτήτων δικαστικού και υπηρεσιακών συμβουλίων Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων - Τροποποίηση άρθρου 88 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 88 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί αρμοδιότητας δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) η παρ. 1Α καταργείται, γ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 διαγράφεται, δ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, ε) η παρ. 7 αντικαθίσταται, στ) προστίθεται παρ. 7Α και το άρθρο 88 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 88

Αρμοδιότητα δικαστικών και υπηρεσιακών συμβουλίων

1. Για τη μονιμοποίηση και την παύση των δικαστικών υπαλλήλων για βαρύ πειθαρχικό παράπτωμα, ασθένεια, αναπηρία ή υπηρεσιακή ανεπάρκεια αποφαινεται σε πρώτο βαθμό: α) το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου για τους δικαστικούς υπαλλήλους του αντίστοιχου ανώτατου δικαστηρίου.

β) το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων για τους δικαστικούς υπαλλήλους της.

γ) το πενταμελές δικαστικό συμβούλιο του εφετείου και του διοικητικού εφετείου για τους δικαστικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στα δικαστήρια και στις εισαγγελίες της περιφέρειάς τους.

1Α. [Καταργείται].

2. Το επταμελές δικαστικό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου και του Ελεγκτικού Συνεδρίου αποφασίζει σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών δικαστικών συμβουλίων της οικείας δικαιοδοσίας.

3. Το υπηρεσιακό συμβούλιο του εφετείου και του διοικητικού εφετείου επιλαμβάνεται σε πρώτο βαθμό για κάθε θέμα υπηρεσιακής κατάστασης και για τις πειθαρχικές υποθέσεις των δικαστικών υπαλλήλων που υπηρετούν στις γραμματείες δικαστηρίων και εισαγγελιών της περιφέρειάς τους, για την επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων τμημάτων στις ίδιες γραμματείες, καθώς και για την εξέταση των ενστάσεων κατά των εκθέσεων αξιολόγησης των δικαστικών υπαλλήλων.

4. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Συμβουλίου της Επικρατείας υπάγονται:

α) τα θέματα της παρ. 3 που αφορούν στους υπαλλήλους της γραμματείας του Συμβουλίου της Επικρατείας.

β) η μετάθεση και απόσπαση υπαλλήλων της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και των διοικητικών δικαστηρίων στο Συμβούλιο της Επικρατείας και αντιστρόφως.

γ) η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένου διεύθυνσης του Συμβουλίου της Επικρατείας.

5. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Αρείου Πάγου υπάγονται: α. Τα θέματα της παρ. 3 που αφορούν στους υπαλλήλους του και τους υπαλλήλους της γραμματείας της εισαγγελίας του. β. Η μετάθεση και η απόσπαση υπαλλήλων του δικαστηρίου αυτού και της γραμματείας της εισαγγελίας του, των πολιτικών και ποινικών δικαστηρίων και των εισαγγελιών τους από την περιφέρεια ενός εφετείου σε άλλη ή στη γραμματεία του Αρείου Πάγου ή της εισαγγελίας του. γ. Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των υπηρεσιών που προβλέπονται στην περ. β). δ. Η απόφαση σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των εφετείων.

6. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγονται τα θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και οι πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο, η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων οργανικών μονάδων, καθώς και η εξέταση των ενστάσεων κατά των εκθέσεων αξιολόγησης των δικαστικών υπαλλήλων.

7. Στην αρμοδιότητα του πενταμελούς υπηρεσιακού συμβουλίου της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων υπάγονται:

α) Τα θέματα της παρ. 3 που αφορούν στους υπαλλήλους της.

β) Η μετάθεση και απόσπαση υπαλλήλων της γραμματείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων στη Γενική Επιτροπεία και αντιστρόφως, καθώς και από την περιφέρεια ενός διοικητικού εφετείου σε άλλη.

γ) Η επιλογή και τοποθέτηση προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας.

δ) Η απόφαση σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των διοικητικών εφετείων.

7Α. Το επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο αποφασίζει σε δεύτερο βαθμό επί διαφωνίας του Υπουργού Δικαιοσύνης ή προσφυγής δικαστικού υπαλλήλου κατά των αποφάσεων των πενταμελών υπηρεσιακών συμβουλίων των ανώτατων δικαστηρίων του ίδιου κλάδου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων που εκδίδονται σε πρώτο βαθμό. Κατ' εξαίρεση, επί αποφάσεων επιλογής και τοποθέτησης προϊσταμένων γενικών διευθύνσεων και διευθύνσεων των διοικητικών δικαστηρίων και της Γενικής Επιτροπείας, αρμόδιο σε δεύτερο βαθμό είναι το επταμελές υπηρεσιακό συμβούλιο του Συμβουλίου της Επικρατείας.

8. Τα επταμελή υπηρεσιακά συμβούλια του τομέα γνωμοδοτούν για την απονομή επαίνου και μεταλλίου διακεκριμένων πράξεων.

9. Τα δικαστικά και υπηρεσιακά συμβούλια αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν για κάθε άλλο θέμα υπηρεσιακής κατάστασης των δικαστικών υπαλλήλων, για το οποίο απαιτείται κατά νόμο απόφαση ή γνωμοδότηση, αντιστοίχως, του υπηρεσιακού συμβουλίου.».

Επέκταση αρμοδιοτήτων της Γενικής Επιτροπείας των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων σε θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και σε πειθαρχικές υποθέσεις – Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 32 Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών

Στην παρ. 1 του άρθρου 32 του Κώδικα Οργανισμού Δικαστηρίων και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ν. 4938/2022, Α' 109), περί συγκρότησης και λειτουργίας, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η Γενική Επιτροπεία της Επικρατείας με επικεφαλής τον Γενικό Επίτροπο είναι ιδιαίτερος κλάδος δικαστικών λειτουργών που έχει ως αντικείμενο την παρακολούθηση και τον έλεγχο της λειτουργίας των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και την υποβοήθηση του έργου τους. Επιπλέον, ασκεί αρμοδιότητες που αφορούν θέματα υπηρεσιακής κατάστασης και πειθαρχικές υποθέσεις των υπαλλήλων της και των υπαλλήλων των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, σύμφωνα με το άρθρο 88 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68).».

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Άρθρο 48

Δυνατότητα εξ αποστάσεως παράστασης στο Συμβούλιο της Επικρατείας – Προσθήκη άρθρου 26Α στο π.δ. 18/1989

Στο π.δ. 18/1989 (Α' 8) προστίθεται άρθρο 26Α ως εξής:

**«Άρθρο 26Α
Εξ αποστάσεως παράσταση**

1. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ιδίως όταν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, είναι δυνατή η παράσταση πληρεξουσίων δικηγόρων ενώπιον των δικαστικών σχηματισμών του Συμβουλίου της Επικρατείας με χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης (τηλεσυνεδρίαση), ύστερα από αίτηση που υποβάλλεται προς τον Πρόεδρο του αρμόδιου δικαστικού σχηματισμού μέχρι την προτεραία της δικασίμου.
2. Ο αιτών ενημερώνεται για την αποδοχή ή την απόρριψη της αίτησής του το ταχύτερο δυνατόν μέσω ηλεκτρονικής εφαρμογής του Ολοκληρωμένου Συστήματος Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων για τη Διοικητική Δικαιοσύνη (ΟΣΔΔΥ-ΔΔ) ή και τηλεφωνικά από τη Γραμματεία. Αρμόδιος δικαστικός υπάλληλος μεριμνά για την ανεύρεση και τη διαθεσιμότητα κατάλληλης αίθουσας τηλεματικής συνεδρίασης σε απομακρυσμένο τόπο. Σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης κατά την οποία δεν καταστεί δυνατή η ανεύρεση κατάλληλης αίθουσας, μπορεί να υποβληθεί αίτημα αναβολής συζήτησης της υπόθεσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.
3. Για τη διεξαγωγή της συνεδρίασης με τη χρήση τεχνολογιών απομακρυσμένης σύνδεσης, τον τρόπο επαλήθευσης της ταυτότητας και επιβεβαίωσης της ιδιότητας των παραγόντων της δίκης και την τήρηση πρακτικού τηλεσυνεδρίασης εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας (ν. 2717/1999, Α' 97), οι δε σχετικές λεπτομέρειες

ρυθμίζονται στον Κανονισμό του Συμβουλίου της Επικρατείας. Οι αίθουσες τηλεματικής συνεδρίασης του Συμβουλίου της Επικρατείας διατίθενται αποκλειστικά για τις ανάγκες του.

4. Μετά από την ολοκλήρωση της προσαρμογής του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ στη διαδικασία της εξ αποστάσεως παράστασης και της εκπαίδευσης των δικαστικών υπαλλήλων στη χρήση της, με πράξη του Προέδρου του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία εκδίδεται κατόπιν πρότασης της Επιτροπής Πληροφοριακών Συστημάτων και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα και στον πίνακα ανακοινώσεων του Συμβουλίου της Επικρατείας, ορίζεται ο χρόνος έναρξης της εφαρμογής του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 49

Δυνατότητα έκδοσης ανακοίνωσης για το περιεχόμενο της απόφασης από όλους τους δικαστικούς σχηματισμούς του Συμβουλίου της Επικρατείας - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 34 π.δ. 18/1989

Στην παρ. 8 του άρθρου 34 του π.δ. 18/1989 (Α'8), περί απόφασης, οι λέξεις «Σε υποθέσεις αρμοδιότητας της Ολομέλειας του Δικαστηρίου, ο δικαστικός αυτός σχηματισμός» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Ο δικαστικός σχηματισμός που εκδικάζει την υπόθεση» και η παρ. 8 διαμορφώνεται ως εξής:

«8. Ο δικαστικός σχηματισμός που εκδικάζει την υπόθεση έχει τη δυνατότητα, εκτιμώντας τις περιστάσεις, να δίνει στη δημοσιότητα, δια του Προέδρου του, μετά το πέρας της διάσκεψης, σύντομη ανακοίνωση για το περιεχόμενο της απόφασης που ελήφθη και την κατά προσέγγιση εκτιμώμενη ημερομηνία δημοσίευσης του κειμένου της.».

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΔΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ, ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 50

Μεταβατική διάταξη σχετικά με την επαναφορά της εισήγησης στον Άρειο Πάγο - Τροποποίηση παρ. 8 άρθρου 126 ν. 5221/2025

Η παρ. 8 του άρθρου 126 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί μεταβατικών διατάξεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«8. Το άρθρο 46 εφαρμόζεται και για τις αιτήσεις αναίρεσης που κατατίθενται μετά την έναρξη της ισχύος του παρόντος και για τις οποίες προσδιορίστηκε ή θα προσδιοριστεί δικάσιμος από τη 16η.9.2026 και έπειτα.».

Άρθρο 51

Προσβολή αποφάσεων πολιτικών δικαστηρίων με αναίρεση - Τροποποίηση άρθρων 552 και 560 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο άρθρο 552 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182), περί των προσβαλλόμενων με αναίρεση αποφάσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 552 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 552

1. Με αναίρεση μπορούν να προσβληθούν οι αποφάσεις των μονομελών και των πολυμελών πρωτοδικείων, καθώς και των εφετείων.

2. Δεν επιτρέπεται η άσκηση αίτησης αναίρεσης, όταν το ποσό που επιδικάζεται για τη διαφορά που άγεται ενώπιον του Αρείου Πάγου είναι κατώτερο των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ ή των ογδόντα χιλιάδων (80.000) ευρώ, αν πρόκειται για εργατικές διαφορές, εκτός εάν το δικαστήριο έχει υπερβεί τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων. Το ποσό της παρούσας μπορεί να αναπροσαρμόζεται με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από γνώμη της Ολομέλειας του Αρείου Πάγου.»

2. Στο εισαγωγικό εδάφιο του άρθρου 560 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, περί περιπτώσεων επιτρεπόμενης αναίρεσης, προστίθενται οι λέξεις «με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 552» και το άρθρο 560 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 560

Περιπτώσεις επιτρεπόμενης αναίρεσης

Κατά των αποφάσεων των μονομελών πρωτοδικείων, που υπάγονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, καθώς και κατά των αποφάσεων των πολυμελών πρωτοδικείων της παρ. 2 του άρθρου 18, επιτρέπεται αναίρεση, με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 552, μόνο:

- 1) αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών, αδιάφορο αν πρόκειται για νόμο ή έθιμο, ελληνικό ή ξένο, εσωτερικού ή διεθνούς δικαίου. Η παράβαση των διδαγμάτων της κοινής πείρας αποτελεί λόγο αναίρεσης μόνο αν τα διδάγματα αυτά αφορούν την ερμηνεία κανόνων δικαίου ή την υπαγωγή των πραγματικών γεγονότων σε αυτούς. Ο λόγος αυτός αναίρεσης δεν μπορεί να προβληθεί σε μικροδιαφορές,
- 2) αν το δικαστήριο δεν συγκροτήθηκε, όπως ορίζει ο νόμος ή δίκασε δικαστής του οποίου είχε γίνει δεκτή η εξαίρεση,
- 3) αν το δικαστήριο δέχτηκε ή δεν δέχτηκε τη δικαιοδοσία των πολιτικών δικαστηρίων, ή δεν είχε καθ' ύλην αρμοδιότητα,
- 4) αν παράνομα αποκλείστηκε η δημοσιότητα της διαδικασίας,
- 5) αν το δικαστήριο παρά τον νόμο έλαβε υπόψη πράγματα που δεν προτάθηκαν ή δεν έλαβε υπόψη πράγματα που προτάθηκαν και έχουν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης,
- 6) αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζήτημα που ασκεί ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης.»

Άρθρο 52

Αίτηση επαναπροσδιορισμού εκκρεμών ανακοπών κατά της εκτέλεσης - Τροποποίηση άρθρων 131 και 133 ν. 5221/2025

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 131 του ν. 5221/2025 (Α' 133), περί υποβολής αίτησης επαναπροσδιορισμού, οι λέξεις «που φιλοξενείται σε υποδομές του Ενιαίου Κυβερνητικού Υπολογιστικού νέφους (G-CLOUD)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που τηρείται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η αίτηση επαναπροσδιορισμού υποβάλλεται αποκλειστικά μέσω πλατφόρμας που τηρείται στο Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, μέσω πληρεξουσίου δικηγόρου και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, την κατοικία, τη διεύθυνση και τον Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) των διαδίκων και των νόμιμων εκπροσώπων τους. Εφόσον μετέχουν στη διαδικασία νομικά πρόσωπα, αναγράφονται στην αίτηση η εταιρική επωνυμία και ο εταιρικός τύπος, καθώς και η καταστατική έδρα, η διεύθυνση και ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.

β) Τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ανακόπτοντος ή του πληρεξουσίου δικηγόρου του, στην οποία μπορεί να διενεργείται κάθε κοινοποίηση σχετική με τη δίκη της ανακοπής. Αν ο ανακόπτων ή ο πληρεξούσιος δικηγόρος του δεν διαθέτουν διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, δηλώνονται στην αίτηση επί ποινή απαραδέκτου αντίκλητος και η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του τελευταίου, στην οποία διενεργείται το σύνολο των κοινοποιήσεων της δίκης.

γ) Τα στοιχεία της εκκρεμούς ανακοπής και, ειδικότερα, τον γενικό και τον ειδικό αριθμό κατάθεσής της, το δικαστήριο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί το ένδικο βοήθημα και τον αριθμό κατάθεσης ενδιάμεσων κλήσεων, που έχουν κατατεθεί και αφορούν στην αρχική ανακοπή.

δ) Το διαδικαστικό ιστορικό της υπόθεσης, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αναβολών και ματαιώσεων που έχουν μεσολαβήσει, καθώς και προσωρινών διαταγών ή αποφάσεων αναστολής που έχουν χορηγηθεί.».

2. Στο άρθρο 133 του ν. 5221/2025, περί επίδοσης αίτησης επαναπροσδιορισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 3, αα) στο πρώτο εδάφιο, οι λέξεις «που έχουν δηλώσει» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που έχει καταχωριστεί από τους ιδίους», αβ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) προστίθεται παρ. 3Α, γ) η παρ. 4 αντικαθίσταται, δ) προστίθεται παρ. 4Α και το άρθρο 133 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 133

Επίδοση αίτησης επαναπροσδιορισμού

1. Η αίτηση μαζί με την πράξη κατάθεσης κοινοποιούνται προς τον ανακόπτοντα και τους λοιπούς διαδίκους της παρ. 2 του άρθρου 131 με ηλεκτρονικά μέσα, μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας.

2. Πρόσωπα εμπλεκόμενα σε δίκη περί την εκτέλεση του παρόντος υπό οποιαδήποτε ιδιότητα έχουν δικαίωμα να εγγραφούν στην ηλεκτρονική πλατφόρμα της παρ. 1 του άρθρου 131 και να δηλώσουν τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου των ιδίων ή των πληρεξουσίων δικηγόρων ή αντικλήτων τους, στην οποία επιθυμούν τη διενέργεια των

επιδόσεων από την έναρξη λειτουργίας της πλατφόρμας σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 141.

3. Οι επιδόσεις προς τους διαδίκους που έχουν την ιδιότητα του τραπεζικού ιδρύματος, της εταιρείας διαχείρισης απαιτήσεων από δάνεια και πιστώσεις, χρηματοπιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοδοτικού φορέα εν γένει, ασφαλιστικής εταιρείας, του Δημοσίου, νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης α' και β' βαθμού, ενεργούνται αποκλειστικά με την ηλεκτρονική διαβίβαση της αίτησης και των προσαρτημάτων της στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, που έχει καταχωριστεί από τους ιδίους. Το ίδιο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περιλαμβάνει ταυτόχρονη πρόσκληση να εισέλθει εκπρόσωπος του φορέα στην πλατφόρμα για επιβεβαίωση της λήψης και ενημέρωση ότι σε περίπτωση μη εισόδου το αργότερο εντός δέκα (10) εργασιμω ημερών από την αποστολή του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τεκμαίρεται ότι έχει λάβει γνώση.

3Α. Για τα φυσικά πρόσωπα που εκδήλωσαν ενδιαφέρον και εγγράφηκαν στην πλατφόρμα σύμφωνα με την παρ. 2, αποστέλλεται ειδοποίηση μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή SMS και η αίτηση και τα προσαρτήματά της επιδίδονται στην ηλεκτρονική Θυρίδα Πολίτη στην Πύλη «gov.gr». Για τα νομικά πρόσωπα, εκτός από αυτά του πρώτου εδαφίου της παρ. 3, που εκδήλωσαν ενδιαφέρον και εγγράφηκαν στην πλατφόρμα σύμφωνα με την παρ. 2, αποστέλλεται ειδοποίηση μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το ίδιο μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου περιλαμβάνει ταυτόχρονη πρόσκληση να εισέλθει εκπρόσωπος του νομικού προσώπου στην πλατφόρμα για επιβεβαίωση της λήψης και ενημέρωση ότι σε περίπτωση μη εισόδου το αργότερο εντός δέκα (10) εργασιμω ημερών από την αποστολή του μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τεκμαίρεται ότι έχει λάβει γνώση.

4. Ο αιτών μπορεί να ενεργήσει την κοινοποίηση της αίτησης και σύμφωνα με τα άρθρα 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (π.δ. 503/1985, Α' 182) σε όσα πρόσωπα εμπλέκονται σε δίκη ανακοπής υπό οποιαδήποτε ιδιότητα, ιδίως όταν δεν δηλώθηκε στην αίτηση επαναπροσδιορισμού διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή Αριθμός Φορολογικού Μητρώου. Οι εκθέσεις για τη διενέργεια των επιδόσεων σύμφωνα με τα άρθρα 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αναρτώνται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα με επιμέλεια του επισπεύδοντος την επίδοση εντός δέκα (10) ημερών από τη λήξη της προθεσμίας επίδοσης.

4Α. Για όσες κοινοποιήσεις ενεργούνται με ηλεκτρονικά μέσα, εκδίδεται αυτόματα ηλεκτρονική βεβαίωση μέσω της πλατφόρμας και επέχει θέση έκθεσης επίδοσης. Το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται η κοινοποίηση τεκμαίρεται ότι αποκτά πρόσβαση στο περιεχόμενο της αίτησης, που κοινοποιείται ηλεκτρονικά, το αργότερο εντός δέκα (10) εργασιμω ημερών από την κοινοποίησή της, εκτός εάν το πρόσωπο αυτό αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο της αίτησης.

5. Εφόσον η αίτηση επαναπροσδιορισμού δεν έχει κοινοποιηθεί με ηλεκτρονικά μέσα ή σύμφωνα με τα άρθρα 122 έως 143 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κατάθεσή της, λογίζεται ως μηδέποτε ασκηθείσα.

6. Εφόσον συντρέχει περίπτωση διενέργειας επίδοσης στην αλλοδαπή, ο χρόνος συντέλεσης αυτής ως προς τον επισπεύδοντα την επίδοση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης

Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποίησεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) και κατάργησης του Κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου (L 324), το άρθρο 136 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ή τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις.».

Άρθρο 53

Αναγνώριση κυριότητας λόγω έκτακτης χρησικτησίας επί ακινήτων αγνώστου ιδιοκτήτη

1. Για την άσκηση αναγνωριστικής αγωγής κυριότητας με αιτία κτήσης την έκτακτη χρησικτησία, επί ακινήτου για το οποίο έχει καταχωρισθεί στο Κτηματολόγιο ένδειξη «αγνώστου ιδιοκτήτη», ο ενάγων υποχρεούται, πριν από την κατάθεση της αγωγής, να προσφύγει σε υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης ενώπιον πιστοποιημένου κτηματολογικού διαμεσολαβητή, καλώντας το Ελληνικό Δημόσιο να συμμετάσχει. Η παράλειψη της υποχρεωτικής προσπάθειας διαμεσολάβησης του πρώτου εδαφίου συνεπάγεται το απαράδεκτο της αγωγής.

2. Εφόσον κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλει εμπράγματα δικαιώματα επί του επίδικου ακινήτου, τα μέρη δύνανται να καταρτίσουν πρακτικό διαμεσολάβησης, κατά το άρθρο 8 του ν. 4640/2019 (Α' 190), διά του οποίου το Ελληνικό Δημόσιο δηλώνει ότι δεν αντιλέγει στη διόρθωση της κτηματολογικής εγγραφής, λόγω μη προβολής εμπράγματων δικαιωμάτων από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Ακολούθως, ο διαμεσολαβητής, αφού διαπιστώσει, έπειτα από προσκόμιση του ενάγοντος, την ύπαρξη αποδεικτικών στοιχείων που θεμελιώνουν δικαίωμα κυριότητας του ενάγοντος λόγω έκτακτης χρησικτησίας, επισυνάπτει τα αποδεικτικά αυτά στο πρακτικό διαμεσολάβησης και κάνει σχετική αναφορά. Το πρακτικό διαμεσολάβησης καταχωρίζεται αμελλητί στο οικείο Κτηματολογικό Γραφείο με επισυναπτόμενα έγγραφα και αποδεικτικά στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη για τη νομική θεμελίωση της αξίωσης. Ως αναφερόμενη αιτία κτήσης στο κτηματολογικό φύλλο αναγράφεται η έκτακτη χρησικτησία.

Ο διαμεσολαβητής υποχρεούται να διαπιστώσει την ύπαρξη, ιδίως, των κάτωθι αποδεικτικών στοιχείων:

α) του Εντύπου Ε9,

β) αποδείξεων παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, τηλεφωνίας και ύδρευσης στο όνομα του φερόμενου ως ενάγοντος,

γ) μισθωτηρίων συμβολαίων στα οποία ο τελευταίος εμφανίζεται ως εκμισθωτής ή αποδείξεων είσπραξης μισθωμάτων,

δ) δηλώσεων ενώπιον δημόσιων ή φορολογικών αρχών,

ε) οικοδομικής άδειας,

στ) τοπογραφικών διαγραμμάτων βεβαίας χρονολογίας, ιδίως ως προσαρτώμενων σε τίτλους ιδιοκτησίας, συμβολαιογραφικές πράξεις, οικοδομικές άδειες και

ζ) ιδιωτικού συμφωνητικού πώλησης ή διανομής το οποίο να έχει συνταχθεί τουλάχιστον είκοσι (20) έτη πριν από την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης και να φέρει βεβαία χρονολογία .

Απαιτείται η προσκόμιση στον διαμεσολαβητή τουλάχιστον δύο (2) ενόρκων βεβαιώσεων, οι οποίες να περιλαμβάνουν ρητή αναφορά σε εικοσαετή νομή, η οποία να έχει συμπληρωθεί έως την προσφυγή στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, καθώς και προσδιορισμό του εμβαδού, της θέσης και των ορίων του ακινήτου.

3. Σε περίπτωση αντίρρησης ή αξίωσης κυριότητας εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου κατά τη διαδικασία της διαμεσολάβησης, η αγωγή εισάγεται προς εκδίκαση κατά την τακτική διαδικασία ενώπιον του καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδιου Πρωτοδικείου.

4. Οι παρ. 1 έως 3 δεν εφαρμόζονται επί πραγμάτων που εμπίπτουν σε δημόσια κτήση ή είναι κοινόχρηστα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ

Άρθρο 54

Ενίσχυση του πλαισίου διαβίβασης πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα προς Eurorol και Eurojust και θέσπιση εγγυήσεων προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα – Τροποποίηση άρθρου 38 ν. 4689/2020 (Άρθρο 1 περ. 1 στοιχ. β' και περ. 2 στοιχ. β', γ' και δ' Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123)

Στις παρ. 1 και 2 του άρθρου 38 του ν. 4689/2020 (Α' 103), περί συλλογής, επεξεργασίας και διαβίβασης πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα με διασυννοριακή διάσταση προς την Eurorol και τη Eurojust, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) στην παρ. 2, βα) προστίθενται οι λέξεις «σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 295),», ββ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο, γ) προστίθενται νέες παρ. 2Α, 2Β και 2Γ και οι παρ. 1 έως 2Γ διαμορφώνονται ως εξής:

«Άρθρο 38

Συγκέντρωση και διαβίβαση πληροφοριών, σχετικών με τρομοκρατικά εγκλήματα, που θίγουν ή ενδέχεται να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη – μέλη στη Eurorol και EUROJUST

1. Αν οι κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες αφορούν ποινικές έρευνες επί τρομοκρατικών εγκλημάτων, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη- μέλη, η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας, διαβιβάζει στη Eurorol, προς εξέταση, όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν: α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή της οντότητας, β) πράξεις, που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτές διαπράχθηκαν, γ) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) τη χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας, και στ) την απειλή, την οποία αντιπροσωπεύει η ενδεχόμενη κατοχή όπλων μαζικής καταστροφής. Οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται στην Eurorol για τους σκοπούς που προβλέπονται στην παρ. 2Α, περιορίζονται

σε εκείνες που αναφέρονται στο σημείο 2 του Τμήματος Β του Παραρτήματος ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, για τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Επιβολής του Νόμου (Ευρωπόλ) και την αντικατάσταση και κατάργηση των αποφάσεων του Συμβουλίου 2009/371/ΔΕΥ, 2009/934/ΔΕΥ, 2009/935/ΔΕΥ, 2009/936/ΔΕΥ και 2009/968/ΔΕΥ (L 135).

2. Αν οι κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες αφορούν ποινικές έρευνες, δίωξεις ή καταδίκες για εγκλήματα τρομοκρατίας, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη - μέλη, ο Εισαγγελέας που αναφέρεται στην παρ. 2 του άρθρου 37, διαβιβάζει στη EUROJUST, προς εκτέλεση των καθηκόντων της, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με τον Οργανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία στον Τομέα της Ποινικής Δικαιοσύνης (Eurojust) και την αντικατάσταση και κατάργηση της απόφασης 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 295), όσες εκ των πληροφοριών αυτών αφορούν: α) δεδομένα, τα οποία επιτρέπουν τον προσδιορισμό του φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή οντότητας, που αποτελεί αντικείμενο ποινικής έρευνας ή δίωξης, β) το συγκεκριμένο ποινικό αδίκημα και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτό διαπράχθηκε, γ) πληροφορίες, σχετικά με τελικές καταδίκες, για εγκλήματα τρομοκρατίας και τις ειδικές περιστάσεις, υπό τις οποίες αυτά διαπράχθηκαν, δ) σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις, ε) αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών παραγγελιών, από ή προς άλλο κράτος - μέλος, καθώς και τις απαντήσεις τους. Οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που διαβιβάζονται στη Eurojust περιορίζονται σε εκείνες που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727.

2Α. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα υποβάλλονται σε επεξεργασία σύμφωνα με τις παρ. 1 και 2 του παρόντος άρθρου αποκλειστικά για τους σκοπούς της πρόληψης, διερεύνησης, ανίχνευσης ή δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων και άλλων αξιόποινων πράξεων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Eurojust, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794. Η επεξεργασία για σκοπούς συνεργασίας με τη Eurojust διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727.

2Β. Η διαβίβαση και περαιτέρω επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα του παρόντος άρθρου διενεργείται σύμφωνα με τον ν. 4624/2019 (Α' 137) και ιδίως το Κεφάλαιο Δ' αυτού. Οι αρμόδιες αρχές τηρούν το σύνολο των αρχών επεξεργασίας του άρθρου 45 του ν. 4624/2019. Η περαιτέρω επεξεργασία επιτρέπεται μόνο εφόσον είναι αναγκαία και συμβατή με τους ανωτέρω σκοπούς. Οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν κατάλληλα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας, ιδίως ελέγχου πρόσβασης και καταγραφής των διαβιβάσεων.

2Γ. Υπεύθυνος επεξεργασίας για τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα κατά τις παρ. 1 και 2 είναι, αντιστοίχως, η Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) και οι αρμόδιες Εισαγγελικές Αρχές. Τα δεδομένα διατηρούνται μόνο για το χρονικό διάστημα που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των σκοπών της επεξεργασίας και διαγράφονται ή ανωνυμοποιούνται μετά την πάροδο αυτού. Στα κριτήρια καθορισμού του

χρόνου διατήρησης συμπεριλαμβάνονται, ιδίως, η φύση της υπόθεσης, η σοβαρότητα του αδικήματος και η εξέλιξη της ποινικής διαδικασίας.».

Άρθρο 55

Ενίσχυση της διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για τρομοκρατικά εγκλήματα, με πρόβλεψη εξαιρέσεων, ψηφιακών διαύλων και εγγυήσεων προστασίας δεδομένων –

Τροποποίηση άρθρου 39 ν. 4689/2020

(Άρθρο 1 περ. 2 στοιχ. β', γ' και δ' Οδηγίας (ΕΕ) 2023/2123)

Στο άρθρο 39 του ν. 4689/2020 (Α' 103), περί των φορέων, των προϋποθέσεων και της διαδικασίας διασυνοριακής ανταλλαγής πληροφοριών για εγκλήματα τρομοκρατίας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1 προστίθεται δεύτερο εδάφιο, β) η παρ. 3 αντικαθίσταται, γ) προστίθεται παρ. 4 και το άρθρο 39 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39

Φορείς και αίτια συγκέντρωσης και διαβίβασης πληροφοριών σχετικών με εγκλήματα τρομοκρατίας

1. Οι κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 37 πληροφορίες, που συλλέγονται, είτε από τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Ειδικών Εγκλημάτων Βίας (Δ.Α.Ε.Ε.Β.) του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας είτε από τον Εισαγγελέα που εκτελεί καθήκοντα εθνικού ανταποκριτή EUROJUST, για θέματα τρομοκρατίας, στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών, επί τρομοκρατικών εγκλημάτων, στην περίπτωση που αυτές μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την πρόληψη, ανίχνευση, διερεύνηση ή δίωξη των τρομοκρατικών εγκλημάτων, σε άλλο κράτος μέλος, τίθενται, το συντομότερο δυνατό, στη διάθεση των αρμόδιων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους, είτε κατόπιν σχετικής αιτήσεως των τελευταίων είτε αυθόρμητα. Η διαβίβαση διενεργείται μέσω ασφαλών διαύλων επικοινωνίας και, όπου είναι τεχνικά εφικτό, με δομημένο ή ημιαυτοματοποιημένο τρόπο, σύμφωνα με το ενωσιακό πλαίσιο ψηφιακής ανταλλαγής πληροφοριών σε υποθέσεις τρομοκρατίας.

2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται, όταν κρίνεται, ότι η ανταλλαγή πληροφοριών θα θέσει σε κίνδυνο τρέχουσες έρευνες ή την ασφάλεια ενός φυσικού προσώπου ή ότι είναι αντίθετη με ουσιώδη συμφέροντα της ασφάλειας του Ελληνικού Κράτους.

3. Οι πληροφορίες που διαβιβάζονται και λαμβάνονται κατά το παρόν άρθρο υποβάλλονται σε επεξεργασία αποκλειστικά για τους σκοπούς της πρόληψης, ανίχνευσης, διερεύνησης ή δίωξης τρομοκρατικών εγκλημάτων και λοιπών συναφών αξιόποινων πράξεων και σύμφωνα με το εθνικό πλαίσιο προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα επιβολής του νόμου. Οι κατηγορίες δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που ανταλλάσσονται περιορίζονται στις αναγκαίες και δεν υπερβαίνουν εκείνες που προβλέπονται στο σημείο 2 του Τμήματος Β του Παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/794. Όπου εφαρμόζεται συνεργασία με τη Eurojust, η επεξεργασία διενεργείται σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2018/1727.

4. Οι αρμόδιες ελληνικές αρχές διασφαλίζουν την τήρηση αρχείων καταγραφής πρόσβασης, διαβίβασης και περαιτέρω χρήσης των δεδομένων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις ασφάλειας του ν. 4624/2019 (Α' 137).».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' **ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΘΥΜΑΤΩΝ**

Άρθρο 56

Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων και Ελληνική Αρχή Συνδρομής – Τροποποίηση παρ. 2 έως 4 άρθρου 1 ν. 3811/2009

Στο άρθρο 1 του ν. 3811/2009 (Α' 231), περί Ελληνικής Αρχής Αποζημίωσης και Ελληνικής Αρχής Συνδρομής, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 προστίθεται τρίτο εδάφιο, β) η παρ. 4 αντικαθίσταται και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης και Ελληνική Αρχή Συνδρομής

1. Συστήνεται αρχή με την ονομασία «Ελληνική Αρχή Αποζημίωσης Θυμάτων Εγκληματικών Πράξεων», η οποία λειτουργεί στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και αποφάινεται, σύμφωνα με το άρθρο 3, επί των αιτήσεων αποζημίωσης των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση ή των εγκλημάτων των άρθρων 323Α, 336 σε βάρος ανηλίκου, 339 παρ. 1 και 3, 342 παρ. 1, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351Α Π.Κ., που έχουν τελεστεί στην ημεδαπή, τα οποία έχουν την κατοικία ή τη συνήθη διαμονή τους στην Ελλάδα ή στο έδαφος άλλου κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή και τρίτου κράτους στις περιπτώσεις του άρθρου 323 Α Π.Κ.

2. Η Αρχή είναι τριμελής και συγκροτείται, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων από:

α) έναν Σύμβουλο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ως Πρόεδρο,

β) έναν Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ο οποίος υποδεικνύεται με τον αναπληρωτή του από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

γ) έναν υπάλληλο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, που είναι τουλάχιστον προϊστάμενος Διευθύνσεως, αναπληρούμενος από προϊστάμενο άλλης Διευθύνσεως.

Τα μέλη της Αρχής με τους αναπληρωτές τους ορίζονται για θητεία δύο ετών, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία φορά. Παύουν αυτοδικαίως να κατέχουν τις θέσεις αυτές εάν στερηθούν με οποιονδήποτε τρόπο την ιδιότητα υπό την οποία τοποθετήθηκαν.

Αρμόδιο για τη μέριμνα έκδοσης των διοικητικών πράξεων που αφορούν στη συγκρότηση της Αρχής, καθώς και για τη συγκέντρωση αιτήσεων αποζημίωσης και την προώθησή τους σε αυτήν είναι το Τμήμα Δικαστικής Προσβασιμότητας Ευάλωτων Πολιτών της Διεύθυνσης Δικαστικής Προσβασιμότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

3. Γραμματέας της Αρχής ορίζεται υπάλληλος με βαθμό τουλάχιστον Β', με τον αναπληρωτή του, οι οποίοι υπηρετούν στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Η Αρχή συνεδριάζει στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας

και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της. Με απόφαση του Προέδρου της δύναται να ορισθεί και άλλος τόπος συνεδρίασεως της Αρχής.

4. Ως αρμόδια «Ελληνική Αρχή Συνδρομής για την αποζημίωση των θυμάτων εγκλημάτων βίας από πρόθεση» (εφεξής Ελληνική Αρχή Συνδρομής) ορίζεται το Ειδικό Γραφείο Συνδρομής που λειτουργεί στο Τμήμα Δικαστικής Προσβασιμότητας Ευάλωτων Πολιτών της Διεύθυνσης Δικαστικής Προσβασιμότητας του Υπουργείου Δικαιοσύνης.

5. Οι ανωτέρω Αρχές μετέχουν στο σύστημα συνεργασίας μεταξύ αυτών και των αντίστοιχων Αρχών των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.».

Άρθρο 57

Κακοποίηση ανηλίκου – Υποχρεώσεις ιατρών – Προσθήκη άρθρου 11Α στον ν. 4837/2021

Στον ν. 4837/2021 (Α' 178), προστίθεται άρθρο 11Α ως εξής:

«Άρθρο 11Α

Κακοποίηση ανηλίκου – Υποχρεώσεις ιατρών

1. Ο ιατρός που παρέχει τις υπηρεσίες του σε ανήλικο και κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του πληροφορείται ή διαπιστώνει με οποιονδήποτε τρόπο ενδείξεις κακοποίησης, αναφέρει αμελλητί το περιστατικό στην αρμόδια Αστυνομική Αρχή και, κατόπιν αιτήματος της τελευταίας, θέτει στη διάθεσή της όλα τα στοιχεία που αφορούν το αναφερόμενο περιστατικό κακοποίησης ανηλίκου. Ως κακοποίηση νοείται η τέλεση ή απόπειρα τέλεσης κάποιας από τις πράξεις που προβλέπονται:

α) στην παρ. 2Α του άρθρου 184,

β) στα άρθρα 312 και 315,

γ) στην παρ. 4 του άρθρου 323Α, στο άρθρο 324, στην παρ. 3 του άρθρου 330 και στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 333,

δ) στο άρθρο 336, στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 337 και στα άρθρα 338, 339, 342, 343, 345 και 346, καθώς και

ε) στα άρθρα 348, 348Α, 348Β, 348Γ, 349 και 351Α του Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).

2. Αν ιατρός προβαίνει σε αναφορά περιστατικού κακοποίησης ανηλίκου εφαρμόζονται αναλογικά οι παρ. 2 έως 3 του άρθρου 23 του ν. 3500/2006, περί υποχρεώσεων των επαγγελματιών (Α' 232).».

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΑΤΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΝΑΦΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Άρθρο 58

Επίδομα θέσης ευθύνης Προϊσταμένων των οργανικών μονάδων της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους - Προσθήκη περ. Δ' στην παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 4999/2022

Στην παρ. 9 του άρθρου 58 του ν. 4999/2022 (Α' 225), περί καθορισμού και προϋποθέσεων χορήγησης επιδομάτων σε ιατροδικαστές, προστίθεται περ. Δ' ως εξής:

«Δ. α) Επίδομα θέσης ευθύνης στους προϊσταμένους οργανικών μονάδων, για όσο χρόνο ασκούν τα καθήκοντά τους, οριζόμενο κατά βαθμίδα θέσης, ως εξής:

αα) Προϊστάμενοι Γενικών Διευθύνσεων, εκατόν ενενήντα πέντε (195) ευρώ.

αβ) Προϊστάμενοι Διευθύνσεων, εκατόν πενήντα έξι (156) ευρώ.

αγ) Προϊστάμενοι Τμημάτων, εκατόν τριάντα (130) ευρώ.

β) Για τη χορήγηση του επιδόματος εφαρμόζονται οι παρ. 2 έως 4 του άρθρου 16 του ν. 4354/2015 (Α' 176).».

Άρθρο 59

Πρωτόκολλα ενεργειών της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους και δυνατότητα ανάθεσης τοξικολογικών, ιστολογικών και παθολογοανατομικών εξετάσεων σε ιδιωτικά εργαστήρια - Τροποποίηση άρθρου 47 ν. 5172/2025 και άρθρου 2 ν. 3772/2009

1. Στο άρθρο 47 του ν. 5172/2025 (Α' 10), περί εξουσιοδοτικών διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, προστίθενται οι λέξεις «και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «Με όμοια» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης», β) στην παρ. 2 η λέξη «επαγγέλματος» αντικαθίσταται από τη λέξη «Λειτουργήματος» και οι παρ. 1 και 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, εκδίδονται πρωτόκολλα ενεργειών της ιατροδικαστικής υπηρεσίας για τις περιπτώσεις μαζικών καταστροφών, εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, ενδοοικογενειακής βίας, εγκλημάτων με θύματα ανηλίκους, καλής και ασφαλούς λειτουργίας του νεκροτομείου και των εργαστηρίων, διαχείρισης άγνωστων και αζήτητων σορών, καθώς και της εν γένει ιατροδικαστικής διερεύνησης. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζονται οι δείκτες ποιότητας των παρεχόμενων ιατροδικαστικών υπηρεσιών.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται μετά από πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης, καταρτίζεται Κώδικας Δεοντολογίας Ιατροδικαστικού Λειτουργήματος.».

2. Στην παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3772/2009 (Α' 112), περί αρμοδιοτήτων, προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες που υπάγονται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους διενεργούν ιατροδικαστικές πράξεις σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, ύστερα από παραγγελία των εισαγγελικών, ανακριτικών και προανακριτικών αρχών και υπαλλήλων καθώς και των εν γένει δικαστικών αρχών που λειτουργούν στη χωρική τους περιφέρεια. Οι ανωτέρω πράξεις δύνανται υπό τις αυτές προϋποθέσεις, να

διενεργούνται από τα Εργαστήρια Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, καθώς και από ιατροδικαστές, οι οποίοι υπηρετούν σε νοσηλευτικά ιδρύματα του Εθνικού Συστήματος Υγείας που διαθέτουν κατάλληλη υποδομή. Η διενέργεια τοξικολογικής ανάλυσης ή ιστολογικής – παθολογοανατομικής εξέτασης δύναται να ανατίθεται σε ιδιωτικά εργαστήρια του εσωτερικού ή και του εξωτερικού, εφόσον υφίσταται αδυναμία διενέργειάς τους από εργαστήριο που ιδρύθηκε ειδικά από τον νόμο ή η διενέργειά τους από τέτοιο εργαστήριο δύναται να δημιουργήσει κίνδυνο παραγραφής των διερευνώμενων εγκλημάτων.

Για τις ως άνω πράξεις συντάσσεται, χωρίς υπαίτια βραδύτητα, έκθεση από τον ιατροδικαστή, όταν δε, συντρέχει αυτόφωρη σύλληψη και επικείμενη εισαγωγή σε δίκη, η έκθεση συντάσσεται και παραδίδεται στην αρμόδια αρχή αμελλητί.

Οι ιατροδικαστικές πράξεις διενεργούνται είτε επί ζώντος είτε επί θανόντος προσώπου και περιλαμβάνουν όλα τα κρίσιμα κατά τους κανόνες της επιστήμης στοιχεία για τη διερευνώμενη υπόθεση.

Αν ο ιατροδικαστής το κρίνει αναγκαίο, λαμβάνεται βιολογικό υλικό από το θύμα προς διενέργεια εργαστηριακών εξετάσεων, στις δε καταγγελίες για εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας είναι υποχρεωτική εντός των αμέσως επόμενων ωρών από τον χρόνο καταγγελίας, λήψη βιολογικού υλικού από το θύμα για εργαστηριακή εξέταση συγκριτικής μελέτης DNA. Στις περιπτώσεις αυτές, γίνεται υποχρεωτική μνεία στην ιατροδικαστική έκθεση περί της αναμονής των αποτελεσμάτων των εργαστηριακών εξετάσεων.

Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης καθορίζεται το ελάχιστο υποχρεωτικό περιεχόμενο της ιατροδικαστικής έκθεσης.».

Άρθρο 60

Διενέργεια κτηνιατροδικαστικών πράξεων – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 2 του ν. 3772/2009

Στο άρθρο 2 του ν. 3772/2009 (Α' 112), προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Οι Ιατροδικαστικές Υπηρεσίες που υπάγονται στην Ιατροδικαστική Υπηρεσία του Κράτους διενεργούν κτηνιατροδικαστικές πράξεις ύστερα από παραγγελία των εισαγγελικών, ανακριτικών και προανακριτικών αρχών και υπαλλήλων καθώς και των εν γένει δικαστικών αρχών που λειτουργούν στη χωρική τους περιφέρεια. Για τους σκοπούς της κτηνιατροδικαστικής διερεύνησης δύναται να συνάπτονται μνημόνια συνεργασίας με Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα (Α.Ε.Ι.), στα οποία καθορίζονται ιδίως το είδος της συνεργασίας και το προσωπικό που τα Α.Ε.Ι. θέτουν στη διάθεση της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Κράτους. Η προβλεπόμενη στην παρούσα συνεργασία δεν μεταβάλλει ούτε επιδρά στην υπηρεσιακή κατάσταση του προσωπικού των Α.Ε.Ι.».

Άρθρο 61

Μισθολόγιο ιατρών παθολογοανατόμων του Υπουργείου Δικαιοσύνης – Προσθήκη άρθρου 58Α και τροποποίηση άρθρου 72 του ν. 4999/2022

1. Στον ν. 4999/2022 (Α' 225), προστίθεται άρθρο 58Α, ως εξής:

«Άρθρο 58Α

Μισθολόγιο ιατρών παθολογοανατόμων του Υπουργείου Δικαιοσύνης

1. Οι ιατροί, με ειδικότητα στην Παθολογική Ανατομική, που υπηρετούν με σχέση εργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου στις ιατροδικαστικές υπηρεσίες του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατατάσσονται μισθολογικά σύμφωνα με το άρθρο 58, περί μισθολογίου ιατροδικαστών του Υπουργείου Δικαιοσύνης, σε αντιστοιχία με τους ιατροδικαστές Γ΄ Τάξεως και εξελίσσονται μισθολογικά σύμφωνα με τις παρ. 1 έως και 5 του ίδιου άρθρου.

2. Εκτός από τον βασικό μισθό της παρ. 1, στους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο χορηγούνται και τα εξής επιδόματα και παροχές, ανά μήνα:

α) το ειδικό επίδομα ιατροδικαστικής υπηρεσίας της υποπερ. α) της περ. Α΄ της παρ. 9 του άρθρου 58 του παρόντος, σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στην ίδια παράγραφο,

β) η οικογενειακή παροχή του άρθρου 15 του ν. 4354/2015 (Α΄ 176) και

γ) το επίδομα μεταπτυχιακών σπουδών της περ. Γ΄ της παρ. 9 του άρθρου 58 του παρόντος.

3. Οι υπαγόμενοι στο παρόν άρθρο εμπίπτουν στο ανώτατο όριο αποδοχών της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 4354/2015, περί ανώτατου ορίου αποδοχών.

4. Εκτός από τις παροχές και τις αποζημιώσεις του παρόντος άρθρου δεν δικαιολογείται η χορήγηση άλλων μισθολογικών παροχών με οποιαδήποτε ονομασία και από οποιαδήποτε πηγή.

5. Για τους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο οι τακτικές μηνιαίες αποδοχές αποτελούνται από τον βασικό μισθό και τα αναφερόμενα στην παρ. 2 επιδόματα και παροχές.

6. Στους υπαγόμενους στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται:

α) το άρθρο 14 του ν. 5163/2024 (Α΄ 199), περί αναπροσαρμογής των βασικών μισθών του προσωπικού του δημόσιου τομέα,

β) το άρθρο 150 του ν. 4472/2017 (Α΄ 74), περί αποδοχών αποσπασμένων ή μετακινούμενων λειτουργών, υπαλλήλων και στελεχών,

γ) το άρθρο 151 του ν. 4472/2017, περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων,

δ) το άρθρο 152 του ν. 4472/2017, περί των αμοιβών των συλλογικών οργάνων,

ε) οι παρ. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 και 9 του άρθρου 153, περί γενικών ρυθμίσεων για θέματα αποδοχών, και

στ) το άρθρο 157 του ν. 4472/2017, περί ελέγχου μισθοδοσίας.

7. Το παρόν εφαρμόζεται από την 1η.7.2026.».

2. Στο άρθρο 72 του ν. 4999/2022, περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 6Α, ως εξής:

«6Α. Κατά την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η κατάταξη του προσωπικού στα μισθολογικά κλιμάκια που προβλέπονται στην παρ. 1 του άρθρου 61 πραγματοποιείται σύμφωνα με τον χρόνο υπηρεσίας στον φορέα που υπηρετούν, καθώς και τον χρόνο υπηρεσίας, που έχει αναγνωρισθεί για μισθολογική εξέλιξη από τον φορέα αυτόν μέχρι και τις 30.6.2026.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΥΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΟΥΣ

Άρθρο 62

Απαρτία Γενικής Συνέλευσης Συμβολαιογραφικών Συλλόγων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 105 ν. 2830/2000

Στην παρ. 2 του άρθρου 105 του ν. 2830/2000 (Α' 96), περί Γενικής Συνέλευσης μελών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τρίτο εδάφιο, οι λέξεις «το 1/6 τουλάχιστον» αντικαθίστανται από τις λέξεις «το ήμισυ (1/2) τουλάχιστον», β) στο τέταρτο εδάφιο, οι λέξεις «οπότε συνεδριάζει και αποφασίζει ανεξάρτητα από τον αριθμό των παρισταμένων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «οπότε και πρέπει να παρίσταται τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των εγγεγραμμένων μελών, για να υπάρχει απαρτία», και το άρθρο 105 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Το διοικητικό συμβούλιο ή ο πρόεδρος αυτού μπορεί να συγκαλεί εκτάκτως τη γενική συνέλευση όσες φορές το κρίνει αναγκαίο. Η σύγκληση έκτακτης γενικής συνέλευσης είναι υποχρεωτική και όσες φορές το ζητήσει εγγράφως για ορισμένο θέμα το 1/10 των μελών του Συλλόγου. Σε κάθε συνέλευση Συμβολαιογραφικών Συλλόγων πρέπει για να υπάρχει απαρτία να παρίσταται το ήμισυ (1/2) τουλάχιστον των εγγεγραμμένων μελών του Συλλόγου. Αν δεν υπάρξει η απαρτία, η συνέλευση επαναλαμβάνεται την επόμενη Κυριακή, οπότε και πρέπει να παρίσταται τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) των εγγεγραμμένων μελών, για να υπάρχει απαρτία.».

Άρθρο 63

Εξορθολογισμός προϋποθέσεων συμμετοχής στον διαγωνισμό για την πλήρωση κενών θέσεων δικαστικών επιμελητών - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 2 άρθρου 3 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών

Η περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 3 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), περί διαγωνισμού, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) είναι πτυχιούχος Νομικού Τμήματος ή Νομικής Σχολής Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Ε.Ι.) της ημεδαπής ή πτυχιούχος αντίστοιχης Σχολής αλλοδαπού πανεπιστημίου, του οποίου το πτυχίο έχει αναγνωρισθεί από τον Διεπιστημονικό Οργανισμό Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης (Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.) ή πτυχιούχος τίτλου σπουδών Νομικής από ίδρυμα ανώτατης εκπαίδευσης κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου ή τρίτων χωρών, του οποίου τα επαγγελματικά δικαιώματα ως προς την άσκηση ρυθμιζόμενων νομικών επαγγελμάτων έχουν πιστοποιηθεί ρητά με απόφαση του Συμβουλίου Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (ΣΑΕΠ) ή του Αυτοτελούς Τμήματος Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (ΑΤΕΕΝ) του Υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78) ή τα επαγγελματικά του προσόντα ως δικηγόρου έχουν αναγνωρισθεί βάσει του π.δ. 122/2010 (Α' 200) ή ασκεί μόνιμα το δικηγορικό επάγγελμα στην Ελλάδα βάσει του π.δ. 152/2000 (Α' 130),».

Άρθρο 64

Επικύρωση αντιγράφων από τον δικαστικό επιμελητή - Τροποποίηση άρθρου 22 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών

Στην παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), περί δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του δικαστικού επιμελητή, μετά από τις λέξεις «ανάθεση εντολής» προστίθενται οι λέξεις «καθώς και έγγραφα που λαμβάνει στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο με εντολή επίδοσης» και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο δικαστικός επιμελητής εκδίδει και επικυρώνει αντίγραφα από τα πρωτότυπα έγγραφα που ο ίδιος συντάσσει ή τηρεί. Τα αντίγραφα αυτά έχουν την ίδια ισχύ με τα πρωτότυπα. Επίσης, δικαιούται να εκδίδει και επικυρώνει αντίγραφα των εγγράφων και τίτλων, που βρίσκονται στα χέρια του με ανάθεση εντολής, καθώς και έγγραφα που λαμβάνει στο ηλεκτρονικό του ταχυδρομείο με εντολή επίδοσης, τα οποία έχουν την ίδια ισχύ με τα έγγραφα αυτά.».

Άρθρο 65

Ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων - Τροποποίηση άρθρου 34 Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών

Στο άρθρο 34 του Κώδικα Δικαστικών Επιμελητών (ν. 2318/1995, Α' 126), περί τήρησης βιβλίων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2, βα) στο πρώτο εδάφιο, ι) οι λέξεις «Στα βιβλία και στο αρχείο» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Στα ψηφιακά βιβλία αυτά και στο αρχείο των φυσικών εκθέσεων», ιι) οι λέξεις «εισαγγελέα πρωτοδικών ή τον οριζόμενο από αυτόν ειρηνοδίκη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «εισαγγελέα Εφετών ή τον οριζόμενο από αυτόν Πρωτοδίκη», γ) προστίθεται παρ. 3 και το άρθρο 34 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 34

Ψηφιακή τήρηση των βιβλίων επιδόσεων και εκθέσεων

1. Τα βιβλία επιδόσεων, ατελών επιδόσεων και εκθέσεων τηρούνται σε ψηφιακή μορφή σε πληροφοριακό σύστημα που αναπτύσσει, λειτουργεί και ελέγχει η Ομοσπονδία Δικαστικών Επιμελητών Ελλάδος. Η καταχώριση της πράξης γίνεται στο Πληροφοριακό Σύστημα Ψηφιακού Βιβλίου Επιδόσεων - Εκθέσεων (ΠΣΨΒΕΕ) και τίθεται ο αντίστοιχος Μοναδικός Ψηφιακός Αναγνωριστικός Αριθμός, κατά χρονολογική σειρά από τον Δικαστικό Επιμελητή που τη διενήργησε ή αυτοματοποιημένα.

2. Στα ψηφιακά βιβλία αυτά και στο αρχείο των φυσικών εκθέσεων του δικαστικού επιμελητή γίνεται μια φορά το χρόνο επιθεώρηση από τον αρμόδιο εισαγγελέα Εφετών ή τον οριζόμενο από αυτόν Πρωτοδίκη. Ο εισαγγελέας Εφετών μπορεί κατά την κρίση του να ενεργεί οποτεδήποτε και έκτακτο έλεγχο. Η έκθεση επιθεωρήσεως αποστέλλεται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και στον οικείο σύλλογο δικαστικών επιμελητών, για να τεθεί στο φάκελο του επιθεωρούμενου.

3. Κάθε λεπτομέρεια σχετική με την καταχώρηση των πράξεων και τον έλεγχο καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, η οποία εκδίδεται έως την 30ή Σεπτεμβρίου 2027.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΛΑΔΟ ΠΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Άρθρο 66

Επανακαθορισμός των τυπικών προσόντων για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων – Αντικατάσταση παρ. 2 άρθρου 68 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Η παρ. 2 του άρθρου 68 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α΄ 68), περί πλήρωσης θέσεων και τυπικών προσόντων, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Οι υποψήφιοι δικαστικοί υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων διαθέτουν τα προσόντα και δεν έχουν τα κωλύματα που προβλέπονται για τους δικαστικούς υπαλλήλους. Επιπλέον:

α) Κατέχουν:

αα) πτυχίο νομικής σχολής ημεδαπού πανεπιστημίου ή Νομικού Προσώπου Πανεπιστημιακής Εκπαίδευσης ή πτυχίο νομικής σχολής αλλοδαπού πανεπιστημίου, εφόσον έχει λάβει ακαδημαϊκή ή επαγγελματική αναγνώριση ή

αβ) πτυχίο ημεδαπού πανεπιστημίου ή αλλοδαπού πανεπιστημίου, γνωστικού αντικειμένου συναφούς με τον κλάδο, εφόσον έχει τύχει ακαδημαϊκής ή επαγγελματικής αναγνώρισης. Η συνάφεια αυτή διαπιστώνεται με απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 70.

β) Έχουν γνώση χειρισμού ηλεκτρονικού υπολογιστή στα αντικείμενα:

βα) επεξεργασία κειμένων,

ββ) υπολογιστικά φύλλα και

βγ) υπηρεσίες διαδικτύου.

γ) Έχουν πολύ καλή γνώση της αγγλικής, γαλλικής, γερμανικής ή ιταλικής γλώσσας.

Τα προσόντα των περ. β) και γ) αποδεικνύονται με τον τρόπο που προβλέπεται από το π.δ. 85/2022 (Α΄ 232) για τους δημόσιους διοικητικούς υπαλλήλους.».

Άρθρο 67

Αλλαγή του χρόνου διενέργειας του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 και 3 άρθρου 69 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 69 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α΄ 68), περί προκήρυξης και διενέργειας του διαγωνισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2 οι λέξεις «εντός του μηνός Οκτωβρίου του έτους δημοσίευσης της προκήρυξης,» διαγράφονται, β) στην παρ. 3, οι λέξεις «ο ορισμός επιτηρητών,» διαγράφονται και το άρθρο 69 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 69

Προκήρυξη και διενέργεια του διαγωνισμού

1. Ο διαγωνισμός για την πλήρωση θέσεων δικαστικών υπαλλήλων του κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων προκηρύσσεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση των προέδρων των ανώτατων δικαστηρίων, του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, του Γενικού Επιτρόπου της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο και του Γενικού Επιτρόπου των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, κατά περίπτωση, και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Στην προκήρυξη ορίζονται ο αριθμός των προς πλήρωση οργανικών θέσεων ανά δικαστήριο, εισαγγελία και γενική επιτροπεία, ο τόπος και ο χρόνος έναρξης του διαγωνισμού, καθώς και η προθεσμία υποβολής των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσίευση της προκήρυξης, καθώς και κατάλογος των δικαιολογητικών που συνυποβάλλονται με την αίτηση συμμετοχής.
3. Το πρόγραμμα, η διαδικασία, τα εξεταστικά κέντρα διεξαγωγής του διαγωνισμού, καθώς και κάθε λεπτομέρεια η οποία αναφέρεται στους υποψηφίους, τους όρους και τον τρόπο διεξαγωγής του διαγωνισμού, καθορίζονται με αποφάσεις της επιτροπής διαγωνισμού που προβλέπεται στο άρθρο 70.
4. Οι αποφάσεις της Επιτροπής αναρτώνται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και δημοσιοποιούνται και με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο.».

Άρθρο 68

Αλλαγή της σύνθεσης της Επιτροπής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 70 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 70 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί επιτροπής του διαγωνισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) οι παρ. 2 και 3 καταργούνται, γ) στην παρ. 4, διαγράφονται οι λέξεις «, οι εξεταστές, οι επιτηρητές» και το άρθρο 70 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 70

Επιτροπή του διαγωνισμού

1. Ο εισαγωγικός διαγωνισμός διενεργείται από επιτροπή που συγκροτείται ξεχωριστά για κάθε Δικαστήριο, Εισαγγελία ή Γενική Επιτροπεία με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και αποτελείται από:
 - α) τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου ή τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή τον οικείο Γενικό Επίτροπο,
 - β) τον οικείο Εκπρόσωπο Τύπου και
 - γ) έναν Σύμβουλο του Ανώτατου Συμβουλίου Επιλογής Προσωπικού (Α.Σ.Ε.Π.). Με την ίδια απόφαση ορίζεται, με τον αναπληρωτή του, δικαστικός υπάλληλος ως γραμματέας της επιτροπής.
2. [Καταργείται].
3. [Καταργείται].
4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Δικαιοσύνης ρυθμίζεται το ύψος της αποζημίωσης που λαμβάνουν τα μέλη της Επιτροπής και οι γραμματείς των Επιτροπών διαγωνισμού και η διαδικασία καταβολής τους.».

Άρθρο 69

Αλλαγή του τρόπου διεξαγωγής του διαγωνισμού για την πλήρωση των θέσεων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 71 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 71 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί διεξαγωγής του διαγωνισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, β) οι παρ. 3, 4 και 5 καταργούνται και το άρθρο 71 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 71

Διεξαγωγή του διαγωνισμού

1. Ο διαγωνισμός γίνεται με δομημένη συνέντευξη που περιλαμβάνει δύο (2) θεματικές ενότητες ως εξής:

α) Δομημένη συζήτηση επί θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο της προκηρυσσόμενης θέσης σε συνάρτηση με το γνωστικό αντικείμενο, την εμπειρία και τα λοιπά προσόντα του υποψηφίου.

β) Ανάπτυξη ενός υποθετικού σεναρίου που έχει ιδίως ως σκοπό να αξιολογήσει τις ικανότητες του υποψηφίου να προγραμματίζει, να συντονίζει, να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες, να λαμβάνει αποτελεσματικές αποφάσεις και να διαχειρίζεται κρίσεις.

Για τη βαθμολόγηση λαμβάνονται, επίσης, υπόψη η προσωπικότητα του υποψηφίου, η προσαρμοστικότητα και η ευελιξία του, οι επικοινωνιακές του δεξιότητες, η ικανότητα διαχείρισης χρόνου, ιδίως υπό συνθήκες πίεσης και η δημιουργικότητά του.

2. Κάθε σκέλος της συνέντευξης βαθμολογείται κατ' ανώτατο όριο με εκατό (100) μονάδες. Το σύνολο των μονάδων που μπορεί να λάβει ένας υποψήφιος από κάθε μέλος δεν μπορεί να υπερβαίνει τις διακόσιες (200) μονάδες. Η τελική βαθμολόγηση της συνέντευξης κάθε υποψηφίου προκύπτει από τον μέσο όρο των βαθμών των μελών της Επιτροπής. Το περιεχόμενο της συνέντευξης με τα κρίσιμα και ουσιαστικά σημεία της αναφέρεται συνοπτικά στο πρακτικό της Επιτροπής, το οποίο είναι στη διάθεση όλων των υποψηφίων, και η βαθμολόγηση για τον εκάστοτε υποψήφιο αιτιολογείται συνοπτικά από κάθε μέλος ως προς καθένα από τα δύο σκέλη της συνέντευξης.

3. [Καταργείται].

4. [Καταργείται].

5. [Καταργείται].

6. Ο οριστικός πίνακας των επιτυχόντων κυρώνεται με πράξη της Επιτροπής του διαγωνισμού και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 70

Απευθείας διορισμός των δικαστικών υπαλλήλων του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση άρθρου 72 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στο άρθρο 72 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί διορισμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι παρ. 1 και 2 καταργούνται, β) στην παρ. 3 οι

λέξεις «κατά την παρ. 2» αντικαθίστανται από τη λέξη «οικείο» και το άρθρο 72 διαμορφώνεται ως εξής:

**«Άρθρο 72
Διορισμός**

1. [Καταργείται].
2. [Καταργείται].
3. Οι επιτυχόντες διορίζονται ως δόκιμοι υπάλληλοι του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων και τοποθετούνται στο οικείο δικαστήριο, εισαγγελία ή γενική επιτροπεία με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Δικαιοσύνης που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 71

Ειδικές ρυθμίσεις για την άσκηση ιδιωτικού έργου από τους δικαστικούς υπαλλήλους του Κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 118 Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων

Στην παρ. 2 του άρθρου 118 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί άσκησης ιδιωτικού έργου με αμοιβή, προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η άδεια της παρ. 1 χορηγείται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, ύστερα από αιτιολογημένη σύμφωνη γνώμη του υπηρεσιακού συμβουλίου και ανακαλείται με την ίδια διαδικασία. Ειδικά για τους δικαστικούς υπαλλήλους του κλάδου ΠΕ Δικαστικής Επικοινωνίας και Διεθνών Σχέσεων, η άδεια αυτή χορηγείται και ανακαλείται από όργανο που αποτελείται από:

- α) τον Πρόεδρο του οικείου Δικαστηρίου ή τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου ή τον οικείο Γενικό Επίτροπο,
- β) τον οικείο Εκπρόσωπο Τύπου και
- γ) τον προϊστάμενο της Γραμματείας του οικείου Δικαστηρίου ή της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ή της οικείας Γενικής Επιτροπείας.».

**Άρθρο 72
Καταργούμενες διατάξεις**

Το άρθρο 74 του Κώδικα δικαστικών υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), περί εισαγωγικής εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης, καταργείται.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΩΝ**

Άρθρο 73

Βασικοί διδάσκοντες και αξιολόγηση των εκπαιδευόμενων που πρόκειται να καταλάβουν θέσεις δικαστικών λειτουργών κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης - Τροποποίηση άρθρου 27 ν. 4871/2021

1. Στο άρθρο 27 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί αξιολόγησης κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 1, αα) στο πρώτο εδάφιο, i) οι λέξεις «επτά (7) βασικούς διδάσκοντες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τους βασικούς διδάσκοντες», ii) στην περ. β), οι λέξεις «από έξι (6) διδάσκοντες» αντικαθίστανται από τις λέξεις «από τους διδάσκοντες» και οι λέξεις «δέκα (10) για τον κάθε ένα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επτά (7) για τον καθέναν από αυτούς», αβ) προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο, β) στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3, οι λέξεις «και των έξι (6) διδασκόντων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και των λοιπών βασικών διδασκόντων» και το άρθρο 27 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 27

Αξιολόγηση κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης

1. Οι εκπαιδευόμενοι κατά το πρώτο στάδιο κατάρτισης αξιολογούνται από τους βασικούς διδάσκοντες, οι οποίοι έχουν την ιδιότητα του δικαστικού λειτουργού, και συγκεκριμένα: α) από τον οικείο Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης της κατεύθυνσης που ακολουθούν, ο οποίος δεν δύναται να έχει λιγότερες από επτά (7) ημέρες διδασκαλίας και β) από τους διδάσκοντες που έχουν τις περισσότερες ημέρες διδασκαλίας στην ίδια κατεύθυνση, οι οποίες δεν μπορούν να είναι λιγότερες των επτά (7) για τον καθέναν από αυτούς. Ο οικείος Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και οι βασικοί διδάσκοντες υποχρεούνται να αναλαμβάνουν τη διδασκαλία τουλάχιστον δύο (2) μαθημάτων έκαστος χωρίς τη συμμετοχή άλλου διδάσκοντος σε αυτά. Κατ' εξαίρεση, ο οικείος Διευθυντής Κατάρτισης και Επιμόρφωσης ή άλλος βασικός διδάσκων μπορεί να αναλαμβάνει τη διδασκαλία ενός (1) μόνο μαθήματος, διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) διδακτικών ημερών, ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου Συμβουλίου Σπουδών και έγκριση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής. Οι διδάσκοντες αυτοί δεν επιτρέπεται να αναλάβουν διδασκαλία μαθημάτων σε άλλη κατεύθυνση.

2. [Καταργείται].

3. Ο γενικός βαθμός προόδου στο πρώτο στάδιο κατάρτισης αποτελείται από τον μέσο όρο των επιμέρους βαθμών προόδου ως προς έκαστο μάθημα του οικείου Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης και των λοιπών βασικών διδασκόντων. Θεωρούνται επιτυγχόντες οι εκπαιδευόμενοι που έλαβαν γενικό βαθμό προόδου τουλάχιστον οκτώ (8) υπό την προϋπόθεση ότι σε τέσσερα (4) τουλάχιστον από τα αξιολογούμενα μαθήματα δεν έλαβαν βαθμολογία χαμηλότερη του οκτώ (8). Οι αποτυχόντες από το πρώτο στάδιο κατάρτισης το επαναλαμβάνουν με την επόμενη εκπαιδευτική σειρά χωρίς να λαμβάνουν, κατά το στάδιο αυτό, αποδοχές, όπως αυτές προσδιορίζονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 22. Σε περίπτωση εκ νέου αποτυχίας για τον ίδιο λόγο διαγράφονται από τη Σχολή.

4. Κατά τη διάρκεια του πρώτου σταδίου κατάρτισης οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούνται από τους βασικούς διδάσκοντες της παρ. 1 για τις επιστημονικές γνώσεις, την ικανότητα ανάλυσης και σύνθεσης, την ευθυκρισία, την ικανότητα διατύπωσης συλλογισμών, επιχειρημάτων και συμπερασμάτων, την επιμέλεια, τον ζήλο, την εργατικότητα, το ήθος και τη συμπεριφορά, όπως τα χαρακτηριστικά αυτά προκύπτουν από τη γενικότερη συμμετοχή τους στην εκπαιδευτική διαδικασία και την επίδοσή τους στη σύνταξη εισηγήσεων ή σχεδίων αποφάσεων ή προσωρινής δικαστικής προστασίας ή κατηγορητηρίων ή εγγράφων

προτάσεων στο Δικαστικό Συμβούλιο ή βουλευμάτων ή διατάξεων, καθώς και στη συμμετοχή τους σε εικονικές δίκες και διασκέψεις.

5. Οι διδάσκοντες που αξιολογούν τους εκπαιδευόμενους υποβάλλουν ηλεκτρονικά τη βαθμολογία για όλους τους εκπαιδευόμενους στη γραμματεία της Σχολής το αργότερο έως την 31η Οκτωβρίου. Η βαθμολογική κλίμακα εκτείνεται από μηδέν (0) έως δεκαπέντε (15). Η ατομική βαθμολογία κάθε εκπαιδευόμενου γνωστοποιείται προς αυτόν ηλεκτρονικά εντός του πρώτου πενθημέρου του μηνός Νοεμβρίου του έτους φοίτησης στη Σχολή.

6. Οι εκπαιδευόμενοι υποχρεούνται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά και ανώνυμα έγγραφες αξιολογήσεις, με τις οποίες αξιολογούν όλους τους διδάσκοντες, διατυπώνοντας τις απόψεις τους ιδίως για την προετοιμασία αυτών για το μάθημα, τη μεθοδολογία που ακολουθούν για τη διδασκαλία των μαθημάτων, τη μεταδοτικότητα τους και τη συμπεριφορά των διδασκόντων προς τους ίδιους. Επίσης αξιολογούν το πρόγραμμα σπουδών της κατεύθυνσης που παρακολουθούν, καθώς και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα που μπορεί να βελτιώσει την εκπαιδευτική διαδικασία στη Σχολή.».

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 33η εκπαιδευτική σειρά Δικαστικών Λειτουργιών της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργιών.

Άρθρο 74

Διοικητικό προσωπικό και οργανικές μονάδες - Τροποποίηση άρθρου 51 ν. 4871/2021

1. Στο άρθρο 51 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί διοικητικού προσωπικού και οργανικών μονάδων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 2 αντικαθίσταται, β) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 3, προστίθενται οι λέξεις «οργανικές μονάδες,», γ) στο τρίτο εδάφιο της παρ. 6, διαγράφονται οι λέξεις «και της αντίστοιχης των Ειρηνοδικών», δ) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 9 διαγράφεται, και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 51 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 51

Διοικητικό προσωπικό - Οργανικές μονάδες

1. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών συνιστώνται: α) Μία (1) θέση Γενικού Διευθυντή, β) μία (1) θέση Διευθυντή Οικονομικού Προγραμματισμού και Εποπτείας Οικονομικών Υποθέσεων, γ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών για την κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης, δ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών για την κατεύθυνση των Εισαγγελιών, ε) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Λειτουργιών για την κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης και στ) μία (1) θέση Διευθυντή Κατάρτισης και Επιμόρφωσης Δικαστικών Υπαλλήλων.

2. Οι θέσεις των υπαλλήλων της Σχολής ορίζονται σε σαράντα (40). Διακρίνονται σε κατηγορίες και κατανέμονται ανά κλάδο, ανεξαρτήτως ειδικότητας, ως εξής:

- α) είκοσι τέσσερις (24) θέσεις ΠΕ Γραμματέων,
- β) δύο (2) θέσεις ΠΕ Εφοριακών,
- γ) μία (1) θέση ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού,

- δ) δύο (2) θέσεις ΠΕ Δημοσιονομικών,
- ε) δύο (2) θέσεις ΤΕ Γραμματέων,
- στ) τέσσερις (4) θέσεις ΔΕ Γραμματέων,
- ζ) μία (1) θέση εσωτερικού ελεγκτή,
- η) μία (1) θέση ΠΕ Πληροφορικής,
- θ) μία (1) θέση Τεχνικών ΔΕ.

Επιπλέον των περ. α) έως θ) προβλέπεται μία (1) θέση ΤΕ ή ΠΕ Βιβλιοθηκονομίας με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου. Η θέση αυτή μπορεί να καλύπτεται και με την απόσπαση που αναφέρεται στην παρ. 4.

Επιπροσθέτως συστήνεται μία (1) θέση ΔΕ Οδηγού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου, στην οποία η πρόσληψη γίνεται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή χωρίς οποιαδήποτε διαδικασία και ο οποίος αποχωρεί αυτοδικαίως ταυτόχρονα με την αποχώρηση, για οποιονδήποτε λόγο, του οργάνου που τον προσέλαβε, χωρίς άλλη διαδικασία. Η παροχή υπηρεσίας στη θέση αυτή δεν γεννά οποιοδήποτε δικαίωμα αποζημίωσης ή άλλη αξίωση ή προνόμιο. Ως προς τις αποδοχές εφαρμόζεται το Κεφάλαιο Β' του ν. 4354/2015 (Α' 176). Η ανωτέρω θέση οδηγού επιτρέπεται να καλύπτεται και με τριετή απόσπαση, η οποία μπορεί να ανανεωθεί, υπαλλήλου ειδικότητας ΔΕ Οδηγών κατά τα προβλεπόμενα στις παρ. 4 και 7.

3. Οι οργανικές μονάδες της Σχολής συγκροτούν τη Διεύθυνση Διοίκησης και Οικονομικού, στην οποία προϊστάται υπάλληλος της κατηγορίας ΠΕ Γραμματέων, διαρθρώνεται δε ως εξής:

- α) Πρώτο Τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης Δικαστικών Λειτουργών, το οποίο περιλαμβάνει: αα) Την Κατεύθυνση της Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης και Ειρηνοδικών και αβ) την Κατεύθυνση των Εισαγγελέων, β) Δεύτερο Τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης Δικαστικών Λειτουργών, το οποίο περιλαμβάνει: την Κατεύθυνση της Διοικητικής Δικαιοσύνης, η οποία περιλαμβάνει το τμήμα του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και το τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου και της Γενικής Επιτροπείας της Επικρατείας αυτού, γ) Τμήμα Προεισαγωγικής Εκπαίδευσης Δικαστικών Υπαλλήλων, δ) Τμήμα Εφαρμογής Προγραμμάτων Επιμόρφωσης: δα) Δικαστικών Λειτουργών και δβ) Δικαστικών Υπαλλήλων, ε) Τμήμα Διεθνών Σχέσεων, στ) Τμήμα Οικονομικό και ζ) Τμήμα Εφαρμογής Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής, ύστερα από πρόταση του Γενικού Διευθυντή, καθορίζονται οι αρμοδιότητες των οργανικών της μονάδων. Με όμοια απόφαση συνιστώνται, αναδιαρθρώνονται, συγχωνεύονται ή καταργούνται οργανικές μονάδες, κλάδοι και θέσεις κάθε βαθμού και ειδικότητας μόνιμου ή με οποιαδήποτε σχέση προσωπικού και προσδιορίζονται ειδικά τυπικά προσόντα κάθε κλάδου ή ειδικότητας.

4. Οι θέσεις του διοικητικού προσωπικού καλύπτονται με μόνιμο προσωπικό μέσω διαγωνισμού. Αρμόδιο για την υπηρεσιακή κατάσταση, κατά το άρθρο 88 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν. 4798/2021, Α' 68), των υπαλλήλων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, είναι το δικαστικό και το υπηρεσιακό συμβούλιο του Εφετείου Θεσσαλονίκης. Είναι δυνατή η πλήρωση των θέσεων αυτών με απόσπαση δικαστικών υπαλλήλων και υπαλλήλων φορέων που εποπτεύονται από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και τους εποπτευόμενους φορείς αυτού, κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη διάταξη συμπεριλαμβανομένων και αυτών του ν. 4440/2016 (Α' 224), κατόπιν δημοσίευσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, στην οποία προσδιορίζονται τα απαιτούμενα και τα επιθυμητά τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των υποψηφίων. Από

τους υπαλλήλους προτιμώνται όσοι αποδεδειγμένα γνωρίζουν σε πολύ καλό βαθμό τουλάχιστον μία ξένη γλώσσα και συνεκτιμάται η πολύ καλή ή καλή γνώση και άλλων ξένων γλωσσών. Η απόσπαση διαρκεί για χρονικό διάστημα τριών (3) ετών, το οποίο μπορεί να παρατείνεται για τέσσερις (4) ακόμα τριετίες ή, ειδικώς στην περίπτωση απόσπασης υπαλλήλων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και των φορέων που εποπτεύονται από αυτό, για μία (1) ακόμα τριετία.

5. Για τους υπαλλήλους που ήδη ασχολούνται με τον σχεδιασμό, τον προγραμματισμό, την πραγματοποίηση και τη διαχείριση των χρηματοδοτούμενων από την Ευρωπαϊκή Ένωση δράσεων, η απόσπαση μπορεί να παρατείνεται, κατ' εξαίρεση, μέχρι τη λήξη των προγραμμάτων αυτών.

6. Όσοι αποσπασμένοι δικαστικοί και λοιποί υπάλληλοι στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών, η οποία θεωρείται δικαστική υπηρεσία, συμπληρώσουν σε αυτή συνολικό χρόνο υπηρεσίας εννέα (9) ετών, μετατάσσονται σε αυτή ύστερα από αίτησή τους, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής και μετά από σύμφωνη γνώμη του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Οι υπάλληλοι που μετατάσσονται διατηρούν το ίδιο ασφαλιστικό και συνταξιοδοτικό καθεστώς, καθώς και τυχόν προσωπική διαφορά στις αποδοχές τους. Οι ανωτέρω δικαστικοί υπάλληλοι πρέπει, κατά το δυνατόν, να προέρχονται ισομερώς από το προσωπικό των γραμματειών των δικαστηρίων της Διοικητικής Κατεύθυνσης, της Πολιτικής Ποινικής Κατεύθυνσης, καθώς και της Κατεύθυνσης των Εισαγγελιών.

7. Η απόσπαση, η ανανέωση ή η διακοπή της πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, για τους δικαστικούς υπαλλήλους και με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Οικονομικών για τους λοιπούς υπαλλήλους, η οποία εκδίδεται ύστερα από αιτιολογημένη απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Σχολής μετά από εισήγηση του Γενικού Διευθυντή και αιτιολογημένη απόφαση του οικείου υπηρεσιακού συμβουλίου. Η διαδικασία της απόσπασης του υπαλλήλου, εκκινεί με την ανάρτηση στη Διαύγεια και στην ιστοσελίδα της Σχολής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και ολοκληρώνεται με την έκδοση της παραπάνω υπουργικής απόφασης εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών. Η απόσπαση του υπαλλήλου μπορεί να διακοπεί με την ίδια διαδικασία και πριν από τη λήξη του χρόνου απόσπασης. Δικαστικός υπάλληλος, του οποίου η απόσπαση δεν ανανεώθηκε ή διακόπηκε για οποιονδήποτε λόγο, δεν επιτρέπεται να αποσπασθεί εκ νέου στη Σχολή.

8. Οι υπάλληλοι που είναι αποσπασμένοι στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών εξακολουθούν να λαμβάνουν το σύνολο των αποδοχών τους, με τα πάσης φύσεως επιδόματα της οργανικής θέσης τους, από τον φορέα από τον οποίο αποσπώνται, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις καταβολής τους. Ειδικώς στην περίπτωση απόσπασης υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών και των εποπτευόμενων φορέων αυτού, οι αποδοχές καταβάλλονται από τον φορέα υποδοχής.

9. Στην Εθνική Σχολή Δικαστικών Λειτουργιών λειτουργεί μη δανειστική βιβλιοθήκη προς εξυπηρέτηση των διδασκόντων και των σπουδαστών.».

ΜΕΡΟΣ ΣΤ΄

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΕ ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ - ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

**ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΕΠΙΓΡΑΜΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΕ
ΑΝΗΛΙΚΟΥΣ**

Άρθρο 75

**Προστασία ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης –
Προσθήκη περ. ζ) στο άρθρο 2 του ν. 5099/2024**

Στο άρθρο 2 του ν. 5099/2024 (Α' 48), περί αντικειμένου, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ) Η προστασία των ανηλίκων κατά τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης μέσω της θέσπισης ελαχίστου ορίου ηλικίας πρόσβασης στις υπηρεσίες αυτές.»

Άρθρο 76

**Θέσπιση ορίου ηλικίας για τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης –
Προσθήκη άρθρου 4Α στον ν. 5099/2024**

Στον ν. 5099/2024 (Α' 48) προστίθεται άρθρο 4Α ως εξής:

«Άρθρο 4Α

Θέσπιση ορίου ηλικίας για τη χρήση επιγραμμικών υπηρεσιών κοινωνικής δικτύωσης

1. Απαγορεύεται η πρόσβαση σε επιγραμμικές υπηρεσίες κοινωνικής δικτύωσης που παρέχονται από επιγραμμικές πλατφόρμες σε ανηλίκους που δεν έχουν συμπληρώσει το δέκατο πέμπτο (15ο) έτος της ηλικίας τους.
2. Για την εφαρμογή του παρόντος, η 1η Ιανουαρίου θεωρείται ως ημερομηνία γέννησης όλων όσοι γεννήθηκαν εντός του ίδιου ημερολογιακού έτους.»

Άρθρο 77

Ορισμός αρμόδιων αρχών – Προσθήκη παρ. 2 στο άρθρο 5 του ν. 5099/2024

Στο άρθρο 5 του ν. 5099/2024 (Α' 48), περί ορισμού αρμόδιων αρχών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η υφιστάμενη μόνη παράγραφος αριθμείται ως παρ. 1, β) προστίθεται παρ. 2 και το άρθρο 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 5

Ορισμός αρμόδιων αρχών

1. Ως αρμόδιες αρχές για την επίβλεψη των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και την επιβολή των κάτωθι αναφερόμενων διατάξεων της Πράξης, ορίζονται, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 49 αυτής, οι εξής:
 - α) Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, το οποίο είναι αρμόδιο για την επίβλεψη των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και την επιβολή των περ. α), β) και γ) της παρ. 1 και της παρ. 2 του άρθρου 26 και της παρ. 1 του άρθρου 28 της Πράξης.
 - β) Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, η οποία είναι αρμόδια για την επίβλεψη των παρόχων ενδιάμεσων υπηρεσιών και την επιβολή της περ. δ) της παρ. 1, της παρ. 3 του άρθρου 26 και του άρθρου 28 της Πράξης.

2. Οι αρμόδιες αρχές της παρ. 1 είναι αρμόδιες για την εποπτεία της εφαρμογής του άρθρου 4Α και διαθέτουν τις εξουσίες της παρ. 2 του άρθρου 11.».

Άρθρο 78

Ενίσχυση προστασίας ανήλικων καταναλωτών - Αναμόρφωση σύνθεσης Επιτροπής Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανήλικων Καταναλωτών - Τροποποίηση άρθρου 7α ν. 2251/1994

Στο άρθρο 7α του ν. 2251/1994 (Α' 191), περί ειδικών διατάξεων για την προστασία των ανήλικων καταναλωτών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο, μετά τη λέξη «προστασία», προστίθενται οι λέξεις «της ψυχικής υγείας», β) στην παρ. 6, βα) στο πρώτο εδάφιο, μετά τις λέξεις «Επιτροπή Προστασίας», προστίθενται οι λέξεις «Ψυχικής Υγείας των», ββ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «Η Επιτροπή αυτή», προστίθενται οι λέξεις «η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου,», βγ) στην περ. β), οι λέξεις «του Συνηγόρου του Καταναλωτή» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή», βδ) στην περ. δ), η λέξη «παιδοψυχολογίας» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ψυχιατρικής και ψυχολογίας του παιδιού και του εφήβου», βε) η περ. ε) αντικαθίσταται, βστ) προστίθενται περ. ι) και ια), βζ) προστίθεται νέο τρίτο εδάφιο, βη) στο τελευταίο εδάφιο, οι λέξεις «του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου», γ) στην παρ. 7, οι λέξεις «της παρ. 5» αντικαθίστανται από τις λέξεις «της παρ. 6» και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, το άρθρο 7α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 7α

Ειδικές διατάξεις για την προστασία της ψυχικής υγείας των ανήλικων καταναλωτών

1. Οι προμηθευτές δεν διαθέτουν στην αγορά προϊόντα, τα οποία λόγω της μορφής, εικόνας και χρήσης, για την οποία προορίζονται ή του τρόπου διάθεσής και προβολής τους:
 - α) ενέχουν κινδύνους για την ομαλή ψυχική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανήλικων καταναλωτών,
 - β) εκθέτουν τους ανήλικους καταναλωτές σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.
2. Οι προμηθευτές δεν προβάλλουν προϊόντα που απευθύνονται σε ανήλικους καταναλωτές με τρόπο που στρεβλώνει την εικόνα της παιδικής ηλικίας, ιδίως μέσω της χρήσης προωθητικών ενεργειών που περιέχουν μηνύματα με σεξουαλικό περιεχόμενο ή σεξουαλικά υπονοούμενα.
3. Προϊόντα που παραβιάζουν τις απαγορεύσεις των παρ. 1 και 2 θεωρούνται ιδίως τα προϊόντα που άμεσα ή έμμεσα:
 - α) προκαλούν φόβο ή ανασφάλεια στους ανήλικους,
 - β) παροτρύνουν σε παράνομη ή επιθετική συμπεριφορά ή χρήση βίας,
 - γ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές καταστροφής του περιβάλλοντος,
 - δ) παροτρύνουν σε συμπεριφορές κακοποίησης ζώων,
 - ε) καλλιεργούν διακρίσεις λόγω φυλής, φύλου, θρησκείας, ιθαγένειας, αναπηρίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού,

στ) εγείρουν, άμεσα ή έμμεσα, πρόωρα, τον ερωτισμό μέσω λεκτικών ή εικονικών αναπαραστάσεων με σεξουαλικά μηνύματα που δεν συνάδουν με την εικόνα της παιδικής ηλικίας και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής,

ζ) αναπαράγουν στερεότυπα που θίγουν την ισότητα των δύο φύλων,

η) παροτρύνουν σε πράξεις που δεν συνάδουν με ευρέως καθιερωμένα ηθικά πρότυπα και αξίες,

θ) παροτρύνουν τους ανήλικους στη συμμετοχή σε τυχερά παίγνια ή προσομοιώνουν τυχερά παίγνια δημιουργώντας κίνδυνο εθισμού,

ι) παροτρύνουν σε χρήση ψυχοδραστικών ουσιών και εν γένει προϊόντων που μπορεί να προκαλέσουν μεταβολές συμπεριφοράς,

ια) μπορεί να εκθέτουν τους ανήλικους σε κίνδυνο σεξουαλικής θυματοποίησης ή εκμετάλλευσης.

4. Επιχειρήσεις που διαθέτουν, δωρεάν ή έναντι αμοιβής, τη χρήση ηλεκτρονικών παιχνιδιών και λοιπών ψηφιακών εφαρμογών σε ανήλικους καταναλωτές λειτουργούν σύμφωνα με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών, με τον οποίο καθορίζονται οι προϋποθέσεις πρόσβασης και παραμονής των ανήλικων καταναλωτών στους φυσικούς ή ψηφιακούς χώρους χρήσης των ηλεκτρονικών παιχνιδιών και των λοιπών ψηφιακών εφαρμογών. Με τον Κανονισμό Προστασίας Ανήλικων Καταναλωτών προβλέπονται οι διοικητικές κυρώσεις για την παράβασή του και καθορίζονται τα όργανα διενέργειας ελέγχων και επιβολής των ως άνω κυρώσεων.

5. Για την εφαρμογή του παρόντος, ως προμηθευτής λογίζεται και ο παραγωγός καταναλωτικού προϊόντος, κατά την παρ. 2 του άρθρου 6, ο αντιπρόσωπός του, ο εισαγωγέας καταναλωτικού προϊόντος σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο διανομέας του και κάθε επαγγελματίας, ο οποίος συμμετέχει στην αλυσίδα εφοδιασμού της αγοράς καταναλωτικού προϊόντος και μπορεί να επηρεάσει τα χαρακτηριστικά της ασφάλειάς του.

6. Στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης συνιστάται Επιτροπή Προστασίας Ψυχικής Υγείας των Ανήλικων Καταναλωτών, η οποία αποτελεί συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου για θέματα εφαρμογής του παρόντος.

Η Επιτροπή αυτή, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, αποτελείται από τα κάτωθι μέλη και τα ισάριθμα αναπληρωματικά τους:

α) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνηγόρου του Πολίτη, ως Πρόεδρο,

β) έναν (1) εκπρόσωπο της Ανεξάρτητης Αρχής Ελέγχου της Αγοράς και Προστασίας του Καταναλωτή,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού,

δ) ένα (1) μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού ή Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με εξειδικευμένες γνώσεις σε θέματα ψυχιατρικής και ψυχολογίας του παιδιού και του εφήβου ή κοινωνιολογίας,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο που προέρχεται από τις ενώσεις καταναλωτών που είναι εγγεγραμμένες στο Μητρώο Ενώσεων Καταναλωτών του άρθρου 10γ, για τον ορισμό του οποίου οι ενώσεις καταναλωτών αποστέλλουν, εντός της τασσόμενης προθεσμίας, τις προτάσεις τους και ο οποίος επιλέγεται κατόπιν δημόσιας κλήρωσης που πραγματοποιείται στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου,

στ) έναν (1) εκπρόσωπο της Κεντρικής Ένωσης Επιμελητηρίων Ελλάδος,

ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Συνδέσμου Ελλήνων Βιοτεχνών Παιδικών Παιχνιδιών και Αμαξών,

η) έναν (1) εκπρόσωπο της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας,
θ) έναν (1) εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου,
ι) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας,
ια) έναν (1) εκπρόσωπο του Εθνικού Οργανισμού Πρόληψης και Αντιμετώπισης Εξαρτήσεων (Ε.Ο.Π.Α.Ε.).

Τα μέλη της Επιτροπής προτείνονται, με τους αναπληρωτές τους, από το αρμόδιο όργανο των οικείων φορέων μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση σε αυτούς σχετικής πρόσκλησης του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου.

Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής, με τους αναπληρωτές τους, καθώς και ο γραμματέας αυτής ορίζονται με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Εμπορίου, με θητεία δύο (2) ετών.

7. Η Επιτροπή της παρ. 6 κατά τη διάρκεια των εργασιών της και εφόσον αυτό κρίνεται σκόπιμο ανάλογα με την υπό εξέταση καταγγελία, ζητά τη συνδρομή ή τη συμμετοχή στις συνεδριάσεις της άλλων φορέων ή οργανισμών, των οποίων οι αρμοδιότητες είναι συναφείς με την υπό εξέταση υπόθεση.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Άρθρο 79

Επιτάχυνση πειθαρχικής διαδικασίας μέσω αλλαγής του τρόπου κατανομής των πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 119B Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 119B του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α΄ 26), περί λειτουργίας των Κλιμακίων του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημοσίου Τομέα - εξουσιοδοτικής διάταξης, καταργείται και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Με απόφαση του Συντονιστή συγκροτούνται τα Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου, ως εξής:

α) τα Τριμελή Κλιμάκια, τα οποία αποτελούνται από έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, έναν (1) Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Ν.Σ.Κ.) και έναν (1) Δικαστικό Πληρεξούσιο του Ν.Σ.Κ. με ισάριθμους ομοιόβαθμους αναπληρωτές τους,

β) τα Πενταμελή Κλιμάκια, τα οποία αποτελούνται από έναν (1) Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, δύο (2) Παρέδρους του Ν.Σ.Κ. και δύο (2) Δικαστικούς Πληρεξουσίου του Ν.Σ.Κ. με ισάριθμους ομοιόβαθμους αναπληρωτές τους και γ) το Ειδικό Πενταμελές Κλιμάκιο, το οποίο αποτελείται από τον Συντονιστή, δύο (2) Νομικούς Συμβούλους του Κράτους, με ισάριθμους ομοιόβαθμους αναπληρωτές τους, έναν (1) Πάρεδρο του Ν.Σ.Κ. και έναν (1) Δικαστικό Πληρεξούσιο του Ν.Σ.Κ., με ισάριθμους ομοιόβαθμους αναπληρωτές τους. Στα Κλιμάκια προεδρεύει ο ανώτερος κατά βαθμό λειτουργός.».

Άρθρο 80

Κατανομή πειθαρχικών υποθέσεων στα κλιμάκια με βάση τη σειρά εισαγωγής - Ενιαία κρίση επί συναφών υποθέσεων - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 119Δ Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 119Δ του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), περί αρμοδιοτήτων του Συντονιστή του Πειθαρχικού Συμβουλίου Ανθρώπινου Δυναμικού Δημόσιου Τομέα, προστίθενται οι λέξεις «με βάση τη σειρά εισαγωγής τους σ' αυτό, ενώ συναφείς υποθέσεις ή υποθέσεις για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 121, με σκοπό την ενιαία κρίση τους, κατανέμονται στο ίδιο Κλιμάκιο, στο οποίο ανατέθηκε η πρώτη από αυτές» και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) κατανέμει τις πειθαρχικές υποθέσεις στα επιμέρους αρμόδια Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου με βάση τη σειρά εισαγωγής τους σ' αυτό, ενώ συναφείς υποθέσεις ή υποθέσεις για τις οποίες συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 121, με σκοπό την ενιαία κρίση τους, κατανέμονται στο ίδιο Κλιμάκιο, στο οποίο ανατέθηκε η πρώτη από αυτές. Αν διαπιστωθεί αναρμοδιότητα του Κλιμακίου του Πειθαρχικού Συμβουλίου, στο οποίο κατανεμήθηκε αρχικά η υπόθεση, αναπέμπεται με απόφαση του Κλιμακίου στον Συντονιστή για την εκ νέου κατανομή της. Συγκρούσεις αρμοδιότητας μεταξύ περισσότερων Κλιμακίων του Πειθαρχικού Συμβουλίου για την κρίση του ίδιου παραπτώματος αίρονται από τον Συντονιστή.».

Άρθρο 81

Πλασματική κοινοποίηση - Τροποποίηση άρθρου 138 Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Στο άρθρο 138 του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. (ν. 3528/2007, Α' 26), περί κοινοποιήσεων στον διωκόμενο, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο πρώτο εδάφιο, προστίθενται οι λέξεις «που σχετίζονται με την πειθαρχική διαδικασία», β) στο δεύτερο εδάφιο, οι λέξεις «και ο διωκόμενος ενημερώνεται άμεσα στα» αντικαθίστανται από τις λέξεις «με βάση τα», γ) στο τρίτο εδάφιο, γα) η λέξη «επίδοση» αντικαθίσταται από τις λέξεις «ηλεκτρονική επίδοση του δεύτερου εδαφίου», γβ) η λέξη και ο αριθμός «δέκα (10)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «πέντε (5)» και το άρθρο 138 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 138

Κοινοποιήσεις στον διωκόμενο

Η κλήση σε απολογία, το παραπεμπτήριο έγγραφο και κάθε πρόσκληση ή ειδοποίηση ή απόφαση που σχετίζονται με την πειθαρχική διαδικασία επιδίδονται στον διωκόμενο. Η επίδοση διενεργείται: α) είτε ηλεκτρονικά, στη θυρίδα πολίτη στο Gov.gr, στην οποία έχει πρόσβαση και μέσω Gov.gr Wallet με βάση τα στοιχεία επικοινωνίας που έχει δηλώσει στο Εθνικό Μητρώο Επικοινωνίας (ΕΜΕπ) και με σχετική ειδοποίηση (push notification) στο Gov.gr Wallet, β) είτε με την αποστολή τους μέσω του ηλεκτρονικού υπηρεσιακού ταχυδρομείου στην υπηρεσιακή ηλεκτρονική διεύθυνση του διωκόμενου, εφόσον διαθέτει, και, σε κάθε περίπτωση, και στην προσωπική ηλεκτρονική του διεύθυνση, την οποία δηλώνει υποχρεωτικά στην

υπηρεσία του. Η ηλεκτρονική επίδοση του δεύτερου εδαφίου θεωρείται συντελεσμένη με το πέρασ πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ανάρτηση του εγγράφου στη θυρίδα ή την αποστολή του μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, εκτός εάν ο διωκόμενος αποδείξει τη συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας που δεν επέτρεψαν την πρόσβαση στο περιεχόμενο του εγγράφου ή εφόσον αυτή η αδυναμία οφείλεται σε λόγους που αφορούν στον φορέα του δημόσιου τομέα. Αν η επίδοση δεν καθίσταται με τους παραπάνω τρόπους εφικτή, τότε διενεργείται με δικαστικό επιμελητή ή άλλο δημόσιο όργανο στην υπηρεσία του διωκόμενου ή στην κατοικία που έχει δηλώσει στην υπηρεσία του, στον ίδιο προσωπικά ή σε πρόσωπο, με το οποίο συνοικεί. Σε περίπτωση άρνησης παραλαβής, αυτός που διενεργεί την επίδοση συντάσσει πράξη, στην οποία βεβαιώνεται η άρνηση. Για την επίδοση αυτή συντάσσεται αποδεικτικό.».

Άρθρο 82

Ανάθεση εκκρεμών υποθέσεων στα κλιμάκια του άρθρου 119Α του Κώδικα Κατάστασης Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. – Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 66 του ν. 5225/2025

Στο άρθρο 66 του ν. 5225/2025 (Α' 152), περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Οι πειθαρχικές υποθέσεις που έχουν ανατεθεί στα Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου της παρ. 1 έως και την 30ή.6.2026, οπότε και λήγει η θητεία των μελών τους, χωρίς να έχουν περατωθεί με οριστική απόφαση, ανακατανέμονται από 1ης.7.2026 στα Κλιμάκια του Πειθαρχικού Συμβουλίου του άρθρου 119Α του Κώδικα Δημοσίων Πολιτικών Διοικητικών Υπαλλήλων και Υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., κατά τη σειρά με την οποία έχουν εισαχθεί στο Πειθαρχικό Συμβούλιο.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 83

Επιτροπή Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας - Τροποποίηση παρ. 4 και περ. (α) παρ. 6 άρθρου 64 ν. 4622/2019

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 64 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί Επιτροπής Αξιολόγησης Ποιότητας της Νομοπαρασκευαστικής Διαδικασίας, η λέξη και ο αριθμός «δώδεκα (12)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «δεκατρία (13)» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Η Επιτροπή αποτελείται από Πρόεδρο, Αντιπρόεδρο, καθώς και δεκατρία (13) τακτικά μέλη, τα οποία είναι επιστήμονες εγνωσμένου κύρους και απολαμβάνουν ιδιαίτερης αναγνώρισης από την επιστημονική και επαγγελματική κοινότητα. Η Επιτροπή δύναται να λειτουργεί και σε δύο (2) Τμήματα.».

2. Στην περ. (α) της παρ. 6 του άρθρου 64 του ν. 4622/2019, η λέξη και ο αριθμός «τρεις (3)» αντικαθίστανται από τη λέξη και τον αριθμό «τέσσερις (4)» και η περ. (α) διαμορφώνεται ως εξής:

«(α) τέσσερις (4) νομικοί επιστήμονες και δύο (2) οικονομολόγοι επιλέγονται από τον Πρόεδρο και τον Αντιπρόεδρο αντιστοίχως,».

Άρθρο 84

Μίσθωση ακινήτου λόγω επέκτασης εγκατάστασης στεγαζόμενης δημόσιας υπηρεσίας και δυνατότητα ανανέωσης μίσθωσης - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 3130/2003

Στην παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 3130/2003 (Α' 76), περί τρόπων διενέργειας μισθώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. ε), αα) στο πρώτο εδάφιο, i) μετά τις λέξεις «μη μισθωμένους», προστίθενται οι λέξεις «ή μη παραχωρηθέντες χώρους», ii) μετά τις λέξεις «ήδη μισθωμένου», προστίθενται οι λέξεις «ή παραχωρηθέντος», αβ) στο δεύτερο εδάφιο, μετά τις λέξεις «κύρια μίσθωση», προστίθενται οι λέξεις «ή παραχώρηση και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) έτη», β) στην περ. η), βα) οι λέξεις «Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του Επόπτη Νομιμότητας Ο.Τ.Α.», ββ) η λέξη «χρόνων» αντικαθίσταται από τη λέξη «ετών», γ) προστίθεται περ. θ) και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η παρ. 2 διαμορφώνεται εξής:

«2. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η μίσθωση ακινήτων χωρίς δημοπρασία, με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Στέγασης, εφόσον:

α) συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη. Η μίσθωση δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερη των δώδεκα (12) μηνών με δυνατότητα παράτασης μέχρι ίσο χρονικό διάστημα, ή

β) το προς μίσθωση ακίνητο είναι ιδιοκτησίας νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), Οργανισμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) α' και β' βαθμού, δημόσιας επιχείρησης και οργανισμού (Δ.Ε.Κ.Ο.), ανώνυμης εταιρείας, της οποίας η πλειοψηφία των μετοχών ανήκει στο Δημόσιο, ή εθνικού κληροδοτήματος που εποπτεύεται από το Δημόσιο, ή της Τράπεζας της Ελλάδος, ή

γ) συντρέχουν κατεπείγουσες στρατιωτικές ανάγκες λόγω γενικών ασκήσεων ασφάλειας της χώρας, για όσο χρόνο διαρκούν οι ανάγκες αυτές, ή

δ) πρόκειται για τη στέγαση υπηρεσιών αρμοδιότητας Υπουργείου Εθνικής Άμυνας (ΥΠ.ΕΘ.Α.) σε παραμεθόριες περιοχές, ή

ε) πρόκειται για την επέκταση ήδη εγκατεστημένης υπηρεσίας σε μη μισθωμένους ή μη παραχωρηθέντες χώρους του ίδιου ή παρακείμενου ακινήτου, οι οποίοι δεν υπερβαίνουν την επιφάνεια του ήδη μισθωμένου ή παραχωρηθέντος ακινήτου. Η μίσθωση συνάπτεται για όσο χρόνο διαρκεί η κύρια μίσθωση ή παραχώρηση και, σε κάθε περίπτωση, δεν δύναται να υπερβαίνει τα δώδεκα (12) έτη, ή

στ) συντρέχει κατεπείγουσα ανάγκη μίσθωσης καταλυμάτων ενισχυτικών δυνάμεων, αρμοδιότητας Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Η μίσθωση δεν μπορεί να υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες, ή

ζ) έχει λήξει η μίσθωση ακινήτου για στέγαση Δημόσιας Υπηρεσίας, έχουν διενεργηθεί δύο (2) τουλάχιστον άγονες δημοπρασίες για τη μίσθωση άλλου ακινήτου και έχει εκδοθεί δικαστική απόφαση έξωσης της στεγασμένης υπηρεσίας, ή

η) πρόκειται για μίσθωση κατοικιών ή δωματίων ξενοδοχείων για την κάλυψη στεγαστικών αναγκών του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης και του Επόπτη Νομιμότητας Ο.Τ.Α., με διάρκεια μίσθωσης τεσσάρων (4) ετών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται το ανώτατο μηνιαίο μίσθωμα και η αναπροσαρμογή του. Τα παραπάνω ισχύουν και για τον Γενικό Γραμματέα της Γενικής Γραμματείας Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής.

θ) η συμβατική διάρκεια της μίσθωσης ή της παράτασής της έχει λήξει και η δημόσια υπηρεσία εξακολουθεί να χρησιμοποιεί το μίσθιο. Στην περίπτωση αυτή είναι δυνατή η ανανέωση της μίσθωσης, με τη σύναψη νέας σύμβασης μίσθωσης του ίδιου ακινήτου μεταξύ των ίδιων μερών, με διάρκεια που δεν υπερβαίνει τα έξι (6) έτη. Νέα ανανέωση κατά την παρούσα περίπτωση δεν επιτρέπεται.».

Άρθρο 85

Διάρκεια μισθώσεων ακινήτων για τη στέγαση και την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των δημοσίων υπηρεσιών - Τροποποίηση άρθρου 4 ν. 3130/2003

Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 4 του ν. 3130/2003 (Α' 76), περί διάρκειας μισθώσεων, οι λέξεις «στ) και η)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στ), η) και θ)» και το άρθρο 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 4

Διάρκεια μισθώσεων

Η διάρκεια των μισθώσεων ακινήτων που συνάπτει το Δημόσιο για τη στέγαση και την κάλυψη λειτουργικών αναγκών των Δημοσίων Υπηρεσιών είναι δώδεκα (12) έτη, με εξαίρεση τις περ. α), β), γ), ε), στ), η) και θ) της παρ. 2 του άρθρου 3. Στις περιπτώσεις μίσθωσης καταλυμάτων ενισχυτικών δυνάμεων αρμοδιότητας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, η διάρκεια της μίσθωσης μπορεί να είναι μέχρι δώδεκα (12) έτη.».

Άρθρο 86

Διοίκηση του Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων - Τροποποίηση περ. δ) παρ. 1 άρθρου 17 ν. 5223/2025

Στην περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 5223/2025 (Α' 137), περί διοίκησης του Φορέα Αξιοποίησης Ακινήτων Ενόπλων Δυνάμεων (Φ.Α.Α.Ε.Δ.), διαγράφονται οι λέξεις «και είναι πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης» και η παρ. 1 του άρθρου 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο Φ.Α.Α.Ε.Δ. διοικείται από πενταμελές διοικητικό συμβούλιο, που διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το διοικητικό συμβούλιο του Φ.Α.Α.Ε.Δ. αποτελείται από:

- α) Τον Πρόεδρο, ο οποίος επιλέγεται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας, κατόπιν ακρόασης και γνώμης της Διαρκούς Επιτροπής Εθνικής Άμυνας και Εξωτερικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων, σύμφωνα με τον Κανονισμό της Βουλής,
- β) έναν (1) ανώτατο ή ανώτερο Αξιωματικό των Ενόπλων Δυνάμεων, ο οποίος προτείνεται από τον Αρχηγό του Γενικού Επιτελείου Εθνικής Άμυνας, ως μέλος,
- γ) τον Διευθυντή του Τ.Α.Εθ.Α., ως μέλος και
- δ) δύο (2) μέλη, τα οποία επιλέγονται από τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας.».

Άρθρο 87

Επιλογή διοίκησης της ανώνυμης εταιρείας «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.)

Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ανώνυμη Βιομηχανική Εμπορική Εταιρεία» (Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.) εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του Μέρους Α' του ν. 5062/2023 (Α' 183), αποκλειστικά ως προς τη διαδικασία επιλογής της διοίκησής της.

Άρθρο 88

Νομική και δικαστική υποστήριξη της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 18 του ν. 5240/2025

Στο άρθρο 18 του ν. 5240/2025 (Α' 184), περί αυτοτελούς γραφείου του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους στην Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Η εν γένει νομική και δικαστική υποστήριξη της Υ.Π.Α. εκτός της Περιφέρειας Αττικής διεξάγεται από το Ν.Σ.Κ., σύμφωνα με τον ν. 4831/2021 (Α' 170).».

Άρθρο 89

Εξαίρεση από τους περιορισμούς προσλήψεων και υπηρεσιακών μεταβολών κατά την προεκλογική περίοδο για τις ανάγκες της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Προσθήκη παρ. 5Α στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994 και περ. η) στο άρθρο 17 του ν. 3870/2010

1. Στο άρθρο 28 του ν. 2190/1994 (Α' 28), περί της ρύθμισης των προσλήψεων και των υπηρεσιακών μεταβολών κατά τις προεκλογικές περιόδους, προστίθεται παρ. 5Α ως εξής:

«5Α. Οι περιορισμοί των παρ. 1 και 2 δεν ισχύουν για το προσωπικό που προσλαμβάνεται ή του οποίου η υπηρεσιακή κατάσταση μεταβάλλεται, για τις ανάγκες ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα.».

2. Στο άρθρο 17 του ν. 3870/2010 (Α' 138), περί της ρύθμισης των προσλήψεων και των υπηρεσιακών μεταβολών, προστίθεται περ. η) ως εξής:

«η) το προσωπικό που προσλαμβάνεται ή του οποίου η υπηρεσιακή κατάσταση μεταβάλλεται για τις ανάγκες ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα.».

Άρθρο 90

Ενίσχυση έδρας Ναυτιλιακού Ακολούθου Λονδίνου κατά το χρονικό διάστημα της Ελληνικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

1. Για τις ανάγκες ανάληψης της Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης από την Ελλάδα το δεύτερο εξάμηνο του 2027, δύναται να αποσπαστεί στην έδρα του Ναυτιλιακού Ακολούθου στο Λονδίνο, για την περίοδο από την 1η Φεβρουαρίου 2027 έως την 1η Φεβρουαρίου 2028 ένας (1) Πλοίαρχος του Λιμενικού Σώματος - Ελληνικής Ακτοφυλακής (Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ.), επιπλέον της οργανικής σύνθεσης ως Ναυτιλιακός Ακόλουθος με καθήκοντα αποκλειστικά για τον συντονισμό ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στον Διεθνή Ναυτιλιακό Οργανισμό (International Maritime Organization - I.M.O.).
2. Η απόσπαση της παρ. 1 πραγματοποιείται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατά παρέκκλιση των παρ. 1 έως 4 του άρθρου 115 του ν. 4504/2017 (Α' 184). Σε κάθε περίπτωση ο αποσπώμενος στη θέση του Ναυτιλιακού Ακολούθου της παρ. 1 πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις των περ. β) έως ι) και της περ. ιγ) της παρ. 5 του άρθρου 115 του ν. 4504/2017.
3. Η απόσπαση των αξιωματικών του Λ.Σ. – ΕΛ.ΑΚΤ. που κατά τη δημοσίευση του παρόντος καλύπτουν οργανικές θέσεις στην έδρα του Ναυτιλιακού Ακολούθου στο Λονδίνο, δύναται να παραταθεί έως την 1η Ιανουαρίου 2028, με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

ΜΕΡΟΣ Ζ΄

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 91

Έναρξη ισχύος

1. Με την επιφύλαξη της παρ. 2, η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.
2. Η ισχύς των άρθρων 75 έως 77 αρχίζει από την 1η.1.2027.